

DZIENNIK POLSKI

WYGHODZI RANO

Rok IV. Prenumerata z dostawą . . . 2,75 Lwów, środa 4 maja 1938 r. Codziennie korespondencja z prawicą Nr. 121

Jak przedstawia się sytuacja gospodarstwa rolnictwa w r. b.

Warszawa, 3. 5. (PAT). W Ministerstwie Rolnictwa i R. R. odbyła się konferencja prasowa i rolnicza, na której omówiono sprawę związaną z sytuacją gospodarstwa rolnictwa w związku z kończącym się okresem gospodarczym oraz sprawy związane z pracami i rolniczymi na ile zatwierdzonych budżetów na 1938/39 r. Obradom przewodniczył min. Poniatowski.

Referat o sytuacji gospodarczej rolnictwa polskiego w 1937 r. wygłosił dyr. depart. ekonomicznego p. Cz. Bobrowski. Stwierdził on m. in., iż nie ma obecnie obiektywnych warunków na to, aby w nadchodzącym okresie gospodarczym miał nastąpić spadek przychodu gotówkowego rolnictwa.

Nie mniej jednak sytuacja rynku wewnętrznego wskazuje, iż wzrost tego go przychodu nie będzie postępowal

w tempie również szybkim, jak w ciągu ostatnich dwóch lat.

W każdym razie można oczekiwać, iż przychód gotówkowy polskiego rolnictwa znacząco przekroczy dotychczasowy poziom.

Konflikt japońsko-sowiecki pogłębia się Japonia odrzuciła żądania rządu sowieckiego

Tokio, 3. 5. (PAT). Agencja Domei donosi: Rząd japoński odrzucił propozycje rządu sowieckiego zamknięcia konsulatów japońskich w Chabarowsku i Blagowieszczeńsku.

Tokijskie ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało wiadomość, że władze sowieckie nie będą pozwalały na dalsze otwieranie konsulatów w dniu dzisiejszego przy-

stawiając na konsultacji japońskie w Blagowieszczeńsku depeszy nadawanych szyfrem.

Przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych stwierdził, iż na jednostronna decyzja władz sowieckich pozostawiona jest podstaw prawnych i że w sprawie tej zostanie zgłoszony ostry protest u rządu w Moskwie.

Uroczysty pogrzeb ofiar katastrofy lotniczej

Neapol, 3. 5. (PAT) Wczoraj odbył się ze wszystkimi honorami pogrzeb ofiar omegajskiej katastrofy lotniczej 19 kwietnia, pokrytych trojbarwnymi sztandarami przetrzebił u mundurami faszystki na cmentarzu w miejscowości Formia. Za tłumami kroczyli licznie zebrani przedstawiciele władz i tłumy okolicznej ludności.

Wśród przedstawicieli władz znajdował się szef włoskiego lotnictwa cywilnego gen. Pellegrini, prezes tow. Ale Littoria poseł Klingler, dowódca akademii lotniczej Caserte. U wrót cmentarza sekretarz federal-

ny dokonał faszystowskiego apelu ofiar katastrofy.

Rzym, 3. 5. (PAT) W czasie katastrofy samolotowej, która wydarzyła się w ubiegłą sobotę, na linii Tirana - Rzym, zginęli bez śladu kilkunastu osób i 12 milionów franków, należące do jednego z jubilerów paryskich. Klejnoty te przyniósł on do Tirany, aby umożliwić królowi albańskiemu dokonanie wyboru prezenta ślubnego dla żony.

Ogólnie przypuszczają, że klejnoty uległy zniszczeniu podczas pożaru, który wybuchł po wypadku z samolotem.

Delegacja ludowców na Zamku

Warszawa, 3. 5. (Tel. wł. - i. r.). Jak donosi korespondent „Polskiej Agencji Agrarnej” z Rzeszowa, ma nastąpić na zamku w Warszawie przyjęcie przez Prezydenta R. P. delegacji ludowców w osobach inż. Solarza, mec. Kłosa oraz Malarsa, która do delegacji przedłożył prośbę o darowanie kary sądownej za zajęcia w Krzeczowicach

Akces pos. Mostowskiego do Obozu Zjednoczenia Narod.

Warszawa, 3. 5. (Tel. wł. - i. r.). Poseł Janusz Mostowski z Chłma Lubelskiego, zgłosił na ręce przewodniczącego Koła Parlamentarnego OZN, przystąpienie do Koła Parlamentarnego.

Surowe rozporządzenie rektora uniwersytetu

Czerniowce, 3. 5. (PAT) Rektor uniwersytetu czerniowieckiego wydał odezwę do studentów, w której - powołując się na nowa ustawę o utrzymaniu porządku w państwie - stwierdza, że studenci, którym została udowodniona uprawianie przez nich akcji politycznej, będą niezwłocznie wydaleny z uniwersytetu.

Nowy port rybacki

Warszawa, 3. 5. (PAT) W czwartym „Monitorze Polskim” ukazał się zarządzenie ministra spraw wewnętrznych o nadaniu nazwy Władysławowo, morskemu portowi rybackiemu w Wielkiej Wsi.

Nominacje w sądownictwie

Warszawa, 3. 5. (Tel. wł. - i. r.). P. Prezydent R. P. mianował wiceprokuratora s. o. w Lwowie Zygmunta Rosowskiego sędzią s. a. w Lublinie, wiceprokuratora s. o. w Lwowie Feliksa Krajewskiego prokuratorem s. a. w Złoczowie, sędzią s. o. w Łodzi Franciszka Grzesiowskiego wiceprezesa s. o. w Stryju sędzią s. g. w Ustrzykach Dolnych Filipczaka sędzią s. o. w Jasle, sędzią s. g. w Brodach sędzią na Górnika sędzią s. g. w Samborze, wiceprokuratora s. o. w Stryju Antoniego Węgrowskiego sędzią s. o. w Samborze, sędzią s. g. miejskiego w Lwowie Kazimierza Serkowskiego sędzią s. o. w Kolonij, sędzią s. o. w Stryju Juliana Haszczyka sędzią s. o. w Stryju, sędzią s. g. w Jarosławiu Andrzeja Witalskiego sędzią s. o. w Przemyślu, sędzią s. o. w Drohobyczu Jana Zielińskiego sędzią s. o. w Samborze, sędzią s. g. w Przemyślu Pietra Kycza sędzią s. o. w Przemyślu, sędzią s. g. miejskiego w Lwowie Kazimierza Osolińskiego wiceprokuratora rsm s. o. w Lwowie, asesora sądowego w okręgu s. a. w Lwowie Stanisława Zachariasiewicza sędzią s. g. w Mielnicy, asesora sądowego w okręgu s. a. w Krakowie Czesława Koniecznego sędzią s. g. w Dynowie, asesora sądowego w okręgu s. a. w Krakowie Fryderyka Miłdury sędzią s. g. w Lutwiskach.

dział s. o. w Kolonij, sędzią s. o. w Stryju Juliana Haszczyka sędzią s. o. w Stryju, sędzią s. g. w Jarosławiu Andrzeja Witalskiego sędzią s. o. w Przemyślu, sędzią s. o. w Drohobyczu Jana Zielińskiego sędzią s. o. w Samborze, sędzią s. g. w Przemyślu Pietra Kycza sędzią s. o. w Przemyślu, sędzią s. g. miejskiego w Lwowie Kazimierza Osolińskiego wiceprokuratora rsm s. o. w Lwowie, asesora sądowego w okręgu s. a. w Lwowie Stanisława Zachariasiewicza sędzią s. g. w Mielnicy, asesora sądowego w okręgu s. a. w Krakowie Czesława Koniecznego sędzią s. g. w Dynowie, asesora sądowego w okręgu s. a. w Krakowie Fryderyka Miłdury sędzią s. g. w Lutwiskach.

NOWOŚCI WIOSENNE

KOSZULE
KRAWATY
KAPELUSZE
REKAWICZKI
I. T. P.

po cenach niskich poleca

WACŁAW CZARNECKI

L W Ó W
HETMAŃSKA 6
TELEFON 108-70

Zebnanie Rady Zw. Związków Komunalnych Kas Oszczędności

Warszawa, 3. 5. (Tel. wł. - i. r.). Dnia 28 kwietnia odbyło się w Warszawie doroczne zebranie Rady Związków Komunalnych Kas Oszczędności. W zebraniu wzięli udział wszyscy członkowie Związku, a więc przedstawiciele 4 Związków Komunalnych KKO, Banków Komunalnych w Warszawie i Poznaniu, oraz delegacje Związku Miast Polskich. Zebranie pod przewodnictwem prezesa Umhy zainicjowało szereg spraw natury administracyjnej i dokonało wyborów nowych władz Związku. Prezesa Związku Związków KKO został wybrany p. Dolanowski, naczelny dyrektor KKO w Warszawie, na wiceprezesa wybrano na ponownie dra Stefana Umhę, prezesa Związku KKO w Poznaniu i dra

Koelna, prezesa Związku KKO w Katowicach.

Wśród innych spraw omawianych, najważniejszą była sprawa ewentualnej reorganizacji Związku Związków KKO. Omawiano ogólne wytyczne reorganizacji, powołano specjalną komisję, która pod przewodnictwem prezesa będzie opracowywała szczegółowo projekt reorganizacji.

Katastrofalny wybuch gazów w laboratorium chemicznym

Gorlice, 3. 5. (PAT) W Gliniku Mariampolskim w rafinerii nafty firm „Galkar” z przyczyn dotychczas nieustalonych nastąpiła eksplozja gazów w laboratorium, powodując równocześnie pożar budynku.

Siłą wybuchu wyrzucony został na zewnątrz laboratorium robotnik, Kazimierz Szufnara, który doznał poparzenia drugiego stopnia.

Pożar ugasiła miejscowa straż pożarna wraz z robotnikami rafinerii.

Sądy przysięgłych - zniszczenie

Warszawa, 3. 5. (tel. wł. - i. r.). Z dniem wczorajszym 1 bim. przestają istnieć sądy przysięgłych na terenie całego b. zaboru austriackiego.

TOREBKI WIOSENNE ENIS

MODELE 1938

PLAC MARJACKI 7.

Awantura na meczu piłkarzów

Bramkarz doznał wstrząsu mózgu — Krwawy samosąd publiczności

(—) Jak już donosiliśmy, w niedziele skutkiem zaistnienia w czasie pochodu pierwszomajowego odniosło rany kilkanaście osób. Najciężej ranny jest Tadeusz Ursyn, któremu wczoraj twarda uderła ręką, a odłamek jej trafił go w brzuch. Pogotowie ratunkowe odwiezło do szpitala powoz. rannych: Ursyna, N. Karpowicza, Emanuela Sterpa, Marię Strasser, Piotra Lisowskiego, Izraela Schimiera, Franciszka Szmikiewicza i Fr. Mielnika.

Wczoraj w szpitalu wiceprek. Chli pałski i kom. PP Klaczyński przeszli robotników Ursyna i Karpowicza. Ursyn w czasie zaistnienia chciał podnieść z ziemi swój kapelusz i natrafił na metalową puszkę. Wskutek tego zgięknął nie słysząc wybuchu, ale popchnięty przez tłum, uczul bół i zszepścił, że ma odęwaną dłoń. Karpowicz odniósł wiele cięższych ran, lecz osłabiony jest przez upływ krwi.

Sędzia śledczy i prokurator przeszli w wydziale śledczym szereg osób przytrzymanych w czasie zajść. Śledztwo ma ustalić, kto ponosi ich winę.

Tak się dowiadujemy, rektor Politechniki Josz nie zgodził się na osądzenie uczelni przez policję. Natomiast sam postąpił się o opóźnienie nie jest tenemu przez młodzież. Rektor zaobserwował, że w chwili zbliżania się pochodu do Politechniki, grupa licząca 60—100 osób, przeważnie studentów i robotników z Pracy Polskiej, wywalała ploty i wtał gniazda na dziedzińcu Politechniki, rzucając petardy z za dymnej zasłony. Rektor Josz wezwał natychmiast policję za pośrednictwem jednego z urzędników, ale zanim policja przybyła, ludzie rozbiegli się.

Drugie zajście zdarzyło się przed kościołem św. Marii Magdaleny. W czasie zjazdu rzucono kamienie na pochód. Uczestnicy pochodu cisnęli również kamienie na napastników. Natychmiastowa interwencja policji zapobiegła dalszej bójce.

WYSTĘPY WŁAMYWCZY WARSZAWSKICH WE FRANCJI

Warszawa, 3. 5. (Tel. wł. — 1. r.). Niejakı Władysław Błyszczak i Kaue me Wolkenstreit obaj znani kasjarsie i włamywacze, nie mając pola do popisu, znikli przed kilku miesiącami z Polski. Przed dłuższy czas nie było o nich żadnej wiadomości, w tych dniach okazało się, że obaj wychodzili do Paryża, gdzie zorganizowali bandę włamywaczy, która dała się we znaki paręskiej policji.

Premiowanie książeczek oszczędnościowych

Dnia 30 kwietnia 1938 r. odbyło się w PKO, 1284 publiczne nienominacyjne losowanie na wkłady oszczędnościowe premiowane serii IIIej. W premiowaniu brali udział książeczki, na które wniesiono w całości 22 486 249,00 zł. W terminie do dnia 2 kwietnia 1938 r.

Premie po 1.000. — padły na nr. nr.: 181785 186692 192036 192037 215375 219780 212468

Premie po 500. — padły na nr. nr.: 150074 150305 159105 162386 164498 165091 165076 169137 169138 169139 170130 170129 185393 193165 193121 194589 197402 197396 198238 200121 202326 202349 202625 202621 202150 212707 216139 218106 220881 220931 242682 248612 248994

Premie po 1. 250. — padły na nr. nr.: 150402 150768 150999 151196 151771 153039 153444 154 885 155119 155627 165112 161799 162491 164437 165700 165655 167210 168194 169459 169780 169876 171818 172156 172519 172513 176654 177616 177748 180249 179995 179844 179883 180263 181282 183249 183248 183188 183681 183701 204846 211191 185994 186469 188182 188695 190065 190845 191792 194679 195278 198424 198567 198645 210732 210731 210730 201354 201546 203791 204038 204432 207707 208466 211191 217569 218049 219475 222383 222687 226401 227094 229270 230149 230321 234371 234311

W przeddzień 1 maja policja przeprowadziła rewizję w redakcji „Słowa Narodowego” i aresztowała red. odp. mgr. Jerzego Pańciewicza oraz 2 innych członków redakcji, a nadto Adama Babińskiego, Zygryfa Fischera i Jana Pajaka.

OKAZJA!

Tania wysprzedaż wein
na placzku i kostiumy — o węg. Angielskie i Bielskie — we firmie

DOM MODY

Prawdziwa okazja

LWÓW, HOTEL EUROPEJSKI

Groźny bandyta skazany na dożywotnie więzienie

Olkusz, 3. 5. (PAT.) Sąd Okręgowy w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkusz rozpatrzył sprawę głośnego bandyty, Aleksandra Wołdyja z Węgrzynowa pow. włoszczyńskiego.

Wołdyja wraz z Bolesławem Władysławem w noc w sierpniu ub. r. własnili się do mieszkanca zamkniętego gospodarza Wojciecha Wiliaka w Łąkach Średniej (Olkuskie) w celach raz bunkowych. Przebudził hasłami domownicy stawili bandytom opór, przy czym syn Wiliaka stoczył walkę z Dłuzniakiem. Wołdyja, chcąc uwolnić towarzysza z opresji, strzelił do Wiliaka, lecz zamiast niego trafił śmiertelnie bandytę Dłuzniaka, który wkrótce zmarł.

Za napad Wołdyja został skazany na 2 lata więzienia, a za zabójstwo zaś swego towarzysza na bezterminowe więzienie.

W związku z zajściami w czasie meczu Polonia — Warszawianka, który odbył się wczoraj na stadionie W. P., policja prowadzi dochodzenia, czy bramkarz Polonii Kazimierz Lech został kopnięty przez gracza Warszawianki Pięrycha umyślnie, czy przez nieostrość mecz. Stan Lecha, który przebywa w szpitalu Ujazdowskiem jest ciężki. Doznał on wstrząsu mózgu.

Policja aresztowała Stefana Wojtyńską, jako podlegającą, który w chwili, gdy sędzia meczu jechał taksowką pod ochroną dwoj. policjantów, wraz z tłumem do obrucenia taksowki kamieniami. Sędzia został ranny w głowę. Również uległ obrażeniu kierowca taksowki Władysław Balinis.

Na gorącym uczynku rzucając kamieniami został schwytany niejakı Klewiecki. Na boisku w czasie interwencji kilku policjantów zostało potrzebnych.

Fotoamatorzy - uwaga!

Prawdziwie fachową obsługę obok niskich cen na aparaty i przybory fotograficzne znajdziesz u firmy

Inż. A. Scharf
Lwów, Sykstuska 2, 3306

Zuchwały występ „gangsterów” — Uprowadzenie dziewczyny w biały dzień

Warszawa, 3. 5. (Tel. wł. — 1. r.) Do komisariatu policyjnego w Warszawie zgłosiła się niej. Stanisława Pokusa, pracownica domowa, która zameldowała, że dnia 1. b. m. gdy o godz. 6 wyszła po zakupy do sklepu, na rogu ul. Rusznikarskiej i Filipowej została pochwycona przez 4 mężczyzn, którzy wyciągnęli ją do taksowki. W czasie jazdy napastnicy się zawagali jej oczy i zatkał chustką usta. Następnie przewieźli ją do jakiegoś mieszkania, gdzie ją zniewolili. O godz. 22 nieznajomy wywieźli Pokusę na krańce Wólki i tam porucili.

Policja prowadzi dochodzenia, czy

Wojciecha Wiliaka w Łąkach Średniej (Olkuskie) w celach raz bunkowych. Przebudził hasłami domownicy stawili bandytom opór, przy czym syn Wiliaka stoczył walkę z Dłuzniakiem. Wołdyja, chcąc uwolnić towarzysza z opresji, strzelił do Wiliaka, lecz zamiast niego trafił śmiertelnie bandytę Dłuzniaka, który wkrótce zmarł.

Za napad Wołdyja został skazany na 2 lata więzienia, a za zabójstwo zaś swego towarzysza na bezterminowe więzienie.

Sraszna katastrofa na przejeździe kolejowym

Lizbona, 3. 5. (PAT.) Pod Wieda de Castelo, podciąg najeżdżał na przejeździe na autokar.

21 osób zostało zabitych, a 19 rannych.

HOJNY DAR NA T. S. I.
Dr. Stanisław Hr. Badeni złożył — jak corocznie — na Dar Narodowy Trzeciego Maja kwotę 1.000 zł. Zarząd Główny T. S. I. we Lwowie podziękowała sobie złożyć Hojnemu Ofiarodawcy najserdeczniejsze wyrazy podziękowania.

PRZEWIJDYWANIE PRZEBIEG POGODY W D.N. S. M.

W dniachach południowych pogoda o zachmurzeniu dużym z przelotnym deszczem i lekką skłonnością do burz. Na pozostałym obszarze kraju zachmurzenie umiarkowane. Temperatura bez większych zmian. Umiarkowane wiatry z przewagą, kierunków północnych. Widzialność dość dobra. Podstawa chmur niskich od 300 m na północy do 600 m na północno. Polski.

BRUTALNY WYSTĘP 76-LETNIEGO STARCA

(ul.) Piotr Blawacki, liczący 76 lat (a. B. Glowackiego 3), poprzeczający się wczoraj z żoną Marią, pobił ją blazynnym wiadrzem, skutkiem czego doznała ogólnych obrażeń. Zawezwane Pogotowie Ratunkowe przewzielo pobite do szpitala gowszczyńskiego.

Terror w Palestynie wzrasta

Jerozolima, 3. 5. (PAT) W całej Palestynie zaznaczyła się ponowna fala terrorystycznych zamachów na osiedla, autobusy i linie kolejowe. W licznych miejscowościach uległy przerwaniu połączenia telefoniczne.

Wzrost ten działalności sabotażowej przypisywany jest głównie przybyciu komisji podziału Palestyny, która pod silną eskortą wojskową objeżdża kraj. Oddziały wojskowe, towarzyszące komisji, zaopatrzone są w samochody pancerne i liczne karabiny maszynowe.

Konfiskata książek

Warszawa, 3. 5. (Tel. wł. — 1. r.) Komisariat radu na miasto Warszawę zajął nakładki książki Urka Nahańska „Korpuzowice” i „W matni”, dopuszczając się w tych książkach ciężki niemoralnych.

Adw. Jedliński przed sądem

Warszawa, 3. 5. (Tel. wł. — 1. r.) Donoszą, że wkrótce otrzyma akt oskarżenia mec. Jedliński, przebywający w więzieniu przemyślim od 9 miesięcy.

Likwidacja rurociągu naffowego

Jerozolima, 3. 5. (PAT.) Spółka na ftowa Iraca postanowiła znieść prace prowadzone przez obszar Palestyny rurociągu naffowego.

Na decyzję tę wpłynęły ustawiczne zamachy arabskich partyzantów na rurociągi.

TŁOK W WAGONACH NA LINII LWÓW—ŁÓDŹ

Warszawa, 3. 5. (tel. wł. — 1. r.) Pasażerowie linii Lwów—Łódź czują usilnie starania w dyrekcji PKP celów zwiększenia ilości wołów w pociągach kursujących na tym szlaku, ponieważ w czasie podróży panuje tam niełagodny tŁok, w związku z czym podróżni są za terenem dantejskich wprost scen.

Podziękowanie

Panu dr. PAWŁOWI CYMBALISTOWI gorąco podziękowanie za troskę i nieustraszone opieskę nad śp. prof. Janem Kazimierzem KRÓLIKOWSKIEM w czasie Jego długiej choroby wyraża

RODZINA.

Wszystkim, którzy okazali nam swe współczucie po śmierci niedożywanego Mełca i Ojca śp. prof. Jana Kazimierza KRÓLIKOWSKIEGO, a w szczególności: Związkom Literatów Polskich, Redakcjom I. K. C. Wieków Nowego, Przyjaciółki Sokołowej, oraz: Przegladu Rad. Teatr. Film., J.E. B., Instytutowi Bańkowskim, wyrażam im serdeczne podziękowanie. Znajomyemu Kolegom. Przyjaciółkom i Znajomym Zmarłego, którzy oddali Mu ostatnią przysługę, — serdecznie Bóg zapłać śladom.

RODZINA.

Lwów, w maju 1938.

Łódź, dnia 2 maja 1938 r.

Przewrót majowy

(M. P.) Ustawa majowa, opromieniona blaskami zachodzącego słońca wolności Rzeczypospolitej Królewskiej, ma — jak każdy ważny akt dziejowy — dwójkić sens. Akt Konstytucyjny Seimu czterolatniego, który wstąpił wśród wielkiego entuzjazmu mieszczanickiej Warszawy, uświetniony „w ratuszowej sali”, gdzie „senat i posła zgłodzonego z narodem króla fetowali”, narzucono wyobraźni pokoleń polskich geniuszem Mickiewicza i Matejki, spopularyzowany tysiącami druków naukowych i propagandowych, tysiącami obchodów i przemówień, jest symbolem zdrowych instynktów, po trzeba wudu, silnej armii i silnego rządu, jest wyrazem zawsze żywej, twórczej mocy, jest krzepiącym wybuchem teźny moralnej osiągniętej w momencie zjednoczenia narodo-wego.

To jeden aspekt Konstytucji majowej. Ale jest i drugi.

3 maja należy do tych dat historycznych, które w uciuciości e-geolu polskiego, w legendzie, w poezji i w pieśni mają swój własny ton. Ton radosny i — tragiczny. Tragizm rocznicy majowej tkwi we współistnieniu elementów życia i bohaterskiej w miazmatami rozkładu i śmierci. Dlatego te miazmaty wleły się górną nad radosnym wybuchem jedności narodowej, nad ofiarnym wysiłkiem społeczeństwa i wódzów z Tadeuszem Kościuszką na czele? Dlaczego strączył w niewec wielkie dzieło odrodzenia sił moralnych i materialnych Rzeczypospolitej? Oto pytania, które cisną się na usta każdemu, kto zamyslił się nad dziejami Konstytucji majowej i — Targowicy.

W Polsce najdłużniejsze sprawy państwowe rozstrzygano niedłokrotnie zapomoc zamachów stanu, organizowanych zazwyczaj w konfederacje. Były zamachy złe i bezmyślne, jak rokose Zebrzydowskiego i Lubomirskiego, albo dobre, lecz niertwałe, jak Konfederacja Tyszowiecka i przewrót z 5 maja 1791. Bo to był także przewrót. Konstytucja majowa byłaby nigdy nie ujrzała światła dziennego, gdyby Król i Senatstwo Targowicy nie zdecydowały się na tobiecie zamachu przeciw opozycji staroszlacheckiej, broniącej dawnego partrynciata, sta rzy swobód i starej anarchii konserwatywnych magnatów, balamucących najmniej oświetloną część ziemianstwa. Grupa polityczna, która dokonała zamachu majowego w r. 1791, była jednak za mało zwarta i za słaba, aby znieść rewolucję wewnętrzną w kraju i obronić państwo przed agresją sąsiadów. Rewolucja wewnętrzna była przytłoczona — od chwili, gdy przewrót opozycji staroszlacheckiej, Seweryn Rzewuski i Szczerzy Potocki, udali się na emigrację, do Wiednia, i stamtąd prowadzili przez jurgielników akcje podburzające kraj przeciw zawiązaniu polityce rządów Stanisława Augusta, pogodzonego z patriotami. W październiku 1791 r. Rzewuski i Potocki przenieśli się do kwatery Pałacina w Jassach, dając się użyć obcej agendurze do knowań zwrotnych, przeciw władcy opozycji staroszlacheckiej, przeciw polskiemu rządowi i państwu. Z wiosna następnego roku emigranci polityczni udali się do Petersburga i podpisali zdradziecki akt współzdziałania z Rosją, nazwany konfederacją targowicką, jakkolwiek wcale nie odbywał się w Targowicy, miasteczku polonimowym w obrębach ukraińskich. Szczerzego Potockiego, lecz w Petersburgu. Również data fałszywej konfederacji targowickiej była fałszywie oznaczona na dzień 14 maja, chociaż konfe-

deracja została podpisana z końcem kwietnia. Fałszerstwo miejsca i daty było drobnotką wobec rzucenia przez Targowiczan fałszywych hasł: rzekomej obrony swobód narodowych, obrony miłej Ojczyzny przed tryanickim rządem, przed absolutum dominium” oraz przywrócenia francji wolności „liberum veto”. Obóz zwolenników Konstytucji majowej zdobył się na kontratak, zdecydował się na wojnę z anarchią i z Rosją, ale pod naporem wroga wewnętrznego i zewnętrznego zalał się moralnie i poniósł klęskę na polu walki.

Wielki, różnorodny dorobek polityczny i organizacyjny zamachu majowego z r. 1791 został zamnowany. Ale pozostała jego siła moralna — działająca poprzez wieki i pozostało doświadczenie, które dziś zwłaszcza powinno nas ostrzec od powtarzania starych błędów, od niszczenia owoców dobrego przewrotu, od zwalczania dobrej Konstytucji. Jak społeczeństwo wieku XVIII, myśmy też w r. 1926 przewrężyli zamach majowy i też mamy nową ustawę konstytucyjną, dającą państwu silną władzę, jednolitą administrację, potężną i niezależną od intryg partyjnych armie. Przewrót dokonany przez Marszałka Piłsud-

skiego ma jeszcze tę wyższość nad zamachem z r. 1791, że rezultaty jego zostały utrwalone, że stworzono cały system rządów opartych na nowym ustroju prawnym i politycznym. Ani wropowi wewnętrznemu, ani zewnętrzni zdołali przeciwstawić się dziełu Piłsudskiego. Utrwalenie pozytywnych wyników zamachu stanu jest genialną innowacją w dziejach Polski, w której przewroty były zawsze czymś do rzywym, a przez to szkodliwym lub premiąjącym bez dodatnich, realnych skutków. Tym bardziej na pokoleniach dzisiejszych spodziewać obywateli kontynuowania dzieła Wielkiego Marszałka. Próby zamiętu wewnętrznego, podejmowane w celu obalenia tego dzieła, muszą być doszczętnie zniwoczone. Nie ponawiamy błędów Seimu czterolatniego, który próbował pozyskać emigrantów politycznych, zapraszając ich do powrotu i ofiarując im „fryszty”. Nie pozwalamy na szczenie anarchii przez partynia opozycję z prawicy i lewicy spolecznej, która maskując się frazeologią narodową albo „postępowa” podkopują autoritet państwa. A nade wszystko! ko zwrzymym szeregi. bo w wydychającej walce politycznej nie ma znaczenia ich liczebność, lecz jakość,

jedynolitość duchowa, wiara w bezwzględność prawdy wewnętrznej i w jej całkowite zwycięstwo.

Polecamy
KREM
MYDŁO
i NOŻYKI
DO GOLENIA

jako produkt
czysto polski

J. S. STEMPNIWICZ POZNAŃ

Recepta Paderewskiego na zgodę

Organ „frontu Morges”, wychodzący od kłikunastu dni w stolicy dziennik „Nowa Rzeczypospolita”, zamieścił właśnie wywiad swego „specjalnego wysłannika” z bawijem w miejscowości Riond Bosson siedziwym Ignacym Paderewskim.

Zasłużony wielce, zawsze patriotyczny, szczerym duchem owiany wielki artysta, muzyk uznal za wskazane wypowiedzieć się na temat „zgody w narodzie”, „sposobów i warunków, przy jakich zjednoczenie narodu da się urzeczywistnić”.

Ignacy Paderewski od wielu, wielu już lat bawi poza Polskę. Jest zaled od kraju i nie ma możności bezpośredniego obserwacji wprost z katedry, czest katałowań swe poglądy. O prądach i przemianach, zjawiskach i ich przyczynach, dowiaduje się drogą pośrednią: z relacji pisemnych czy ustnych, z lektury czy też od ludzi, którzy go odwiedzają. Czy znaczy to, by jego rozumowania były pozbawione wątkowości i logiki? Bynajmniej. Są one tylko oparte o subiektywne zaś barwione wiadomości, które są mu do starżancie... I co jeszcze ważniejsze — są rozwiane (jak się sam w ostatnim wywiadzie wyraża) „przez „człowieka w podziemnym wieku”, z „niebezpieczeństw, które się osiąga w miarę, jak się lata posuwają”.

To że nie stawiałyby to oddalenie od kraju, ten brak bezpośrednich wrażeń i ta starżca „niebezpieczeństw” nadają swoje istnie pietro wynturomiom I. Paderewskiego na temat możliwości „zgody i zjednoczenia”.

Ignacy Paderewski staje obecnie na stanowisku, że zjednoczenie osiągnąć nie da się w drodze... kompromisu. Jest zwolennikiem nie programowych założeń, ale prostu „pogodzenia” za pomocą kłajstru kompromisowego.

Oczywiście to stanowisko już wskazuje, że I. Paderewski (ze swej oddali nie orientuje się w naszej rzeczywistości, Przypominają mu się te czasy, kiedy w Polsce rządziło się i stanowilo ustawy przez dotrżanie złepki kompromisowa, kiedy „konwenty” senatorów miały właściwie „mnogo” nie robiły, jak „dla świętego spokoju” narzucowały

władzę wykonawczą w Polsce między ambitnych przywódców partyjnych.

Te czasy, które I. Paderewski zachował w swej pamięci z okresu jego samobral udział w jakiej robotcie, dawno już minęły...

Dois jesteśmy już w stadium, kiedy programowe, ideologiczne założenia gorują nad zakusami kompromisowymi, nad tymi „liaisons dangereuses”, flirtami międzypartyjnymi, których na sztepowem byłyby spółki edyczne: sojalistyczne, „ugody” międzystronnice, zawierane na krótką metę i wypowiedziane wciąż przez „partnerów”.

Dois „zgodą” i „zjednoczenie” to już nie kwestia, jak rozparcelować teki ministerialne i „porozdawiać” mandaty parlamentarne — ale zasadnicza kwestia zwarcia sił twórczych w społeczeństwie dla wszystkich celów: dobra ogólnego i obrony Polski.

I drugiego też I. Paderewskiego razi, że „lata rządząca” występuje „po gramem maksymalnym”, że podejmuje wysiłek zorganizowania społeczeństwa w myśl pewnej „z góry ustalonej ideologii”.

Bo I. Paderewski nie przebył w kraju tej ewolucji, jaka caśla w ciągu 12-tu lat ostatnich — i nie ma zrozumienia już dla programowych, ideologicznych założeń, które tworzą sobie drogę do realizacji, która łączy źródło

w życiu naszym społecznym i politycznym.

To też drogę do „zjednoczenia” wyobraża sobie I. Paderewski jako narwót do „porozumienia się” tych ludzi, którzy ongi ustąpić musieli z życia naszego publicznego, właśnie dlatego, że byli wyrazicielami metod raz kompromisowych, a drugi raz bojowych, sprzecznych z tym, czego chciał Józef Piłsudski.

Wyobraża sobie, że w Polsce zapadnie z miejsca zgoda, jeśli do wspólne go stolu narad nad „zjednoczeniem” narodowym zasiada „ekspresyjny” przedmawiający partii, ci właśnie, którzy w „froncie Morges” inspirowały szedziwego artystę-patriotę... Niechby Witos czy Koranyi, profesor Kot, czy gen. Sikorski odzyskali wpływ na naszą rzeczywistość, a wszystkie siły polityczne w Polsce padną sobie w ramiona, zapanuje ogólna harmonia i kwestia „zjednoczenia narodowego” zostanie raz na zawsze złałowana...

Czyż trzeba aż podkreślać ile złudności mieści się w tej receptce na „zgodę” — jaka występuje u Paderewskiego?

Dobre intencje naszego artysty są ponad wszelką wątpliwość. Niestety jednak intencje te są tak dalekie od realizmu politycznego, jak odległe są stosunki z okresem przedmawiającego współczesności i jej prawdziwego oblicza. M. J.

Przegląd prasy

Fantazje i kłamstwa endeckiego pisma

Lwowski organ Stronnictwa Narodowego znany jest z puszczania w świat najrozmaitszych plotek, pozbawionych cienia prawdobodobierstwa. Rekord w tak pojętej „publicystyce” osiągnęło to pismo onegdaj, „przycinając” za tygodnikiem „Naród i Państwo” artykuł, który jak się okazuje jest „kolorową fantazją” endeckich dziennikarzy. Oto co pisze w tej sprawie zainteresowany „Naród i Państwo”:

„Stoimy w obliczu niełada sensacji. Oto okazało się, że nieznane nam zupełnie czynniki dokonują wytrącanego fałszerstwa numerów naszego pisma. Takie przynajmniej należy sądzić z artykułu

wstępnego lwowskiego „Słowa Narodowego” z dnia 20 bm, w którym pt. „Nijeznae stanowisko „Narowy” w sprawie ukraińskiej”, czytamy między innymi:

„W kołach politycznych nie mówi się — jak o wielu innych rzeczach ważnych — o aktualnym stanowisku grupy „Narowy” wobec kwestii ruskich, Wiadomo miawno, że naczelnym organ „Narowy” tygodnik „Naród i Państwo” w sprawie ukraińskiej, Zbarskiego, w którym mocno zaistakował postać Wojciechowskiego za jego przewrót, wienie przeciwko metropolie Szeptyckiemu.

Numer „Narodu i Państwa” został na terenie Lwowa szeroko rozprowadzony. Artykuł Zbarskiego miał naprzemi „szkodliwą” postawą, jaką wyrażał swoim przedm

(Dokończenie na str. 9.)

PIERWSZY MAJA

Warszawa, 2. 5. (PAT.) W dniu 1 maja odbył się w kraju szerokie obchody 150 majowych, organizowanych przez legalnie istniejące grupowania socjalistyczne. Na ogół miały one przebieg spokojny. W kilku wypadkach organizatorzy zręczyli się z urzędem policji.

Drobne incydenty miały poza tym

We Francji

Paryz, 2. 5. (PAT.) Dzień pierwszego maja upłynął w całej Francji w spokoju granicznym wprost z brakiem zainteresowania.

W Paryżu, dzięki normalnej pracy autobusów, kolejek podziemnych oraz

W Niemczech

Berlin, 2. 5. (PAT.) Państwowe święto Trzeciej Rzeszy logo maja w całym kraju zgromadziło ludność Niemiec na szeregu wielkich manifestacji. W stołicy Rzeszy namiestnik Seys Inquart przekazał m. Berlińowi wieki drzewo majowe ustawione w Lustgartenie, gdzie odbyła się wielka manifestacja pierwszomajowa, na której przemawiał kanclerz.

W przemówieniu swym podkreślił, iż ustrój narodowy i socjalistyczny zdolał zjednać dla swej ideologii najwęższe i rozwiązać pomyslnie szereg zagadnień wewnętrznych.

Hasło „nigdy wojna” musi także brzmieć: „nigdy wojna domowa” i „nigdy walka klasowa” — powiedział kanclerz na zakończenie.

Obchód pierwszomajowy rozpoczął się w całym Niemczech apetem, młodzieży hitlerowskiej w Berlinie na sta-

nięcej w województwach poznańskim, lubelskim, łódzkim. Ponadto to w Krasnowie podłożono dwie petardy na trasie pochodu.

W czasie obchodów pierwszomajowych organa policyjne państwowej strażnicy miały szereg komisji, usiłujących sprokować zamieszanie.

der, który w swej mowie polecił na nisk specjalny na moment wychowania narodu.

O godzinie 10 rano odbyło się w Operze niemieckiej uroczyste posiedzenie Izby Kultury Rzeszy w obecności kanclerza, generacji, senatu partyjnego i korpusu dyplomatycznego z nuncjuszem Orsenigo.

W Anglii

Londyn, 2. 5. (PAT.) W całej Wielkiej Brytanii odbywały się dziś demonstracje majowe, zorganizowane przez brytyjski Labour Party. Przebieg demonstracji był wszędzie spokojny, — fakt, że ten sam postel Atlee, który dziś z trybuny publicznej gromił rząd obecny, w piątek wieczorem był wraz z małżonką gościem króla i królowej w Windsor.

W Czechosłowacji

Praga, 2. 5. (PAT.) Dzień pierwszego maja minął w całym kraju spokojnie. Jedynie w Opawie doszło wczoraj wieczerem i dziś przedpołudniem do zajść między manifestantami a policją, przy czym dwie osoby odniosły ciekawe rany, a kilkanaście jest poturbowanych.

Posel partii sudeckoj niemieckiej Kuzel wystosował do czeskiego mini-

stra spraw wewnętrznych telegram z żądaniem odwołania komendanta policji opawskiej.

Niemieckie biuro informacyjne donosi, że w Opawie podczas dzisiejszych starć z policją, pobitych zostało do kwki kilku obywateli narodowości niemieckiej.

Możliwość konfiskaty majątku ks. Starhemberga

Wiedeń, 2. 5. (PAT.) „Wiener Voelkischer Beobachter” zapowiada możliwość konfiskaty majątków księcia Starhemberga, składających się z wielkich dóbr, oraz 1350 zamków. Majątek ten zostałyby podzielony między chłopów. Majątek te książe Starhemberg uzyskał miał swego czasu z konfiskaty posiadłości ziemskich chłopów protestanckich. Posiadłości te, leżące na granicy Czechosłowacji — przedstawiały wielką wartość strategiczną.

Litewscy delegaci w Zakopanem

Zakopane, 2. 5. (PAT.) Wczoraj bawili w Zakopanem uczestnicy konferencji kolejowej polsko-litewskiej, wyjazd kolejni obojgu państw, w czym 7 przedstawicieli Litwy i przewodniczącym poselstwa litewskiego p. Kaimis.

Uczestnicy konferencji, zaraz po przybyciu do Zakopanego udali się koleją kolejną na Kasprovę. W miejscach, gdzie zakony morskiego Oko w Iatrach. Wczorajem uczestnicy konferencji opuścili Zakopane.

Polski statek węglowy

Gdynia, 2. 5. (PAT.) Dziś poświęceny został 3 z reudu statek bunkrowy „Progress 1”. Statek ten będzie eksploatowany do końca Morski Ekspert Węgry, należący do firmy „Progress” w Katowicach. Poświęcenia dokonał k. kanonik Turyski w obecności komendanta rajdu Sokoła, dyrektora Urzędu morskiego inż. Łęgowicza, go, przedstawicieli Departamentu kómiczego Min. Przem. i Handlu, Rajdu nadzorczej i Zarządu koncernu, oraz towarzyszy żegluga.

Rokowania między Paryżem a Rzymem na drodze konkretnej dyskusji

Paryz, 2. 5. (PAT.) W politycznych kołach Paryża oczekują, iż rozmowy francusko-włoskie, które zostały podjęte w sobotę konferencją francusko-

go charge d'affaires Blondela z min. Ciano, ulegną w przyszłym tygodniu krótkiej przerwie z racji wizyty kanclerza Hitlera w Rzymie.

W kołach tych z zadowoleniem podkreślają, iż rokowania między Paryżem a Rzymem weszły już, dzięki sobotniej konferencji Blondela-Ciano, na nową drogę konkretnej dyskusji nad francuskim projektem uregulowania zagadnień między obu krajami przedstawianych przez rząd paryski rządowi rzymskiemu. W poniedziałek oczekują nowej konferencji, po której nastąpiaby kilkunastu przerwa, wywołana uroczystościami na cześć kanclerza Hitlera.

Dowodem optymistycznej atmosfery otaczającej w Paryżu pertraktacje z Rzymem była rozmowa ministra Bonnet z charge d'affaires włoskim w Paryżu, wobec którego francuski minister spraw zagranicznych wyraził życzenie jak najszybszego wyjaśnienia stosunków między Paryżem a Rzymem.

Francuskie koła polityczne ciągle żywią nadzieję, że zawarcie zasadniczego porozumienia o treści ogólnej między Rzymem a Paryżem będzie mogło dojść do skutku przed dniami 9 maja, to znaczy przed sesją Rady Ligi.

Tragiczna śmierć gości weselnych króla Albanii

Rzym, 2. 5. (PAT.) W DNIU WCZORAJSZYM O GODZINIE 2 POPOŁUDNIU ULEGŁ KATASTROFIE 3-MOTOROWY SAMOLOT „LA LITTORIA”, ZDĄŻAJĄCY Z BRINDISI DO RZYMU. SAMOLOTEM TYM POWRACAŁO Z TYRANY WIELU PASAŻERÓW, KTÓRZY BRALI UDZIAŁ W UROCZYSTOŚCIACH WESELNYCH KRÓLA ALBANSKIEGO ZOGU. SAMOLOT Z POWODU ZŁEGO STANU ATMOSFERY ROZBIŁ SIĘ O WZGORZE VALE CUPE POD FORMIĄ. APARAT SPŁONAŁ, A WSZYSTY PASAŻEROWIE I CZŁONKOWIE ZAŁOŻY PONIĘLI ŚMIERĆ. WŚROD OBIER, KTÓRYCH LICZBA WYNOŚI 18, ZNAJDOWAŁ SIĘ MIĘDZ ALBAŃSKI W RZYMIE JAFER BEY VILLE.

Pradze — rozsądek, Berlinowi — umiar doradzi

FRANCJA i ANGLIA

Paryz, 2. 5. (PAT.) Prasa paryska i koła dyplomatyczne wykazują zainteresowanie

demarche dyplomatycznym, które w wyniku rozmów londyńskich rząd francuski i angielski mają podjąć równocześnie w Pradze i Berlinie, celem wpłynięcia na oba rządy w kierunku polubownego załatwienia problemu mniejszościowego.

Według dotychczasowych informacji, demarche te przedstawiałyby się w ten sposób, że w Pradze wystąpiły

by jednocześnie z interwencją Francji i Anglia, natomiast w Berlinie demarche podjąłby tylko rząd brytyjski.

Czechosłowacji — jak pisze prasa paryska — doradzi się będzie rozsądek, berlinowi zaś umiar.

Wstępem do tej akcji dyplomatycznej była sobotnia konferencja ministra Bonnetta, który po przyjeździe Londynu przyjął na audyencji posła czechosłowackiego w Paryżu Ossuskiego.

Berlin odrzuca mediację

Berlin, 2. 5. (PAT.) Wiadomości nadchodzące z Paryża i Londynu, zapowiadają demarche brytyjskie w Berlinie w sprawie Czechosłowacji, spotkały się

z nieprzychylnym przyjęciem w Berlinie. Czynniki polityczne, uprzedzając ten krok oświadczyły, że wszelkie tego rodzaju kroki są zbyt techniczne i niewłaściwe. — Sytuacja Niemców Sudeckich w Czechosłowacji, zdaniem kół niemieckich, jest sprawą Czechosłowacji. Rozwiązanie tej sprawy leży w Pradze i od niej tylko zależy.

Taktyka Niemców wobec sprawy Niemców sudeckich polegać będzie: — na dążeniu do przesunięcia punktu ciężkości w tej sprawie z Londynu do Pragi i odwróceniu zagadnienia niemieckiej mniejszości Czechosłowacji od dyskusji międzynarodowej.

OKAZJA!

Tania wysprzedaż wełn na paszercie i kostiumy — org. Angielskie i Bielskie — w firmie

DOM MODY

Prawdziwa okazja

LWÓW, HOTEL EUROPEJSKI

Aresztowania wśród członków Str. Ar. i Pracy Polskiej

W dniu 30 b. m. władze bezpieczeństwa przeprowadziły rewizję w miejscu wymiarze Stronictwa Narodowego przy ulicy Mochnackiego 48, w wyniku której przytrzymaono redaktora odpowiedzialnego pisma Jerzego Fanciewicza, oraz dwie osoby bawiące w tym czasie w budynku.

Niezależnie od tego, władze bezpieczeństwa aresztowały członków Stronictwa Narodowego: Adama Babinię go, Zygmunta Fischera i członka Pracy Polskiej — Jana Pajaka.

PRZYPOMINAMY

że codziennie

zamawiać można

DZIENNIK POLSKI

POGOŃ LEADEREM LIGI

Sensacja wczorajszej trzeciej niedzieli ligowej, była porażka AKS-u w Wilnie. — Smigły zdobył zatem pierwsze punkty, wyprzedził się nieco w górę tabeli, pozostawiając na ostatniej pozycji Polonię, która w dotychczasowych spotkaniach nie zdołała zdobyć ani jednego punktu, i jeszcze znajduje się w sytuacji beznadziejnej.

Leaderem Ligi jest Pogon, która swój dotychczasowy dorobek punktowy powiększyła na skutek zwycięstwa nad LKS'em. Ruch zajmuje drugą lokatę, Pogon gra najbliższej niedzieli z Polonią w Warszawie i w razie ponownego zwycięstwa pozycja jej uległaby większemu umiopienu.

Stan tabeli ligowej jest obecnie następujący:

	gier	pkt.	st. br.
1) Pogon	6	6,0	4,1
2) Ruch	5	6,0	10,5
3) Warszawianka	4	4,2	4,5
4) Cracovia	5	3,5	8,6
5) A. K. S.	5	3,5	4,3
6) Warta	5	3,5	2,2
7) Wisła	5	2,4	11,9
8) WKS Smigly	5	2,4	5,7
9) Ł. K. S.	5	1,5	1,5
10) Polonia	5	0,6	2,15

Przebieg wczorajszych spotkań był następujący:

POGON — LKS 1:0 (1:0)

Pogon zdobyła znnowu dalsze punkty ligowe, jednak sposobem walki i swoją obecną formą nie wzbudziła najmniejszego entuzjazmu. W sumie gra Pogoni stała na bardzo miernym poziomie. Kazała niedokładnością, brakiem zdecydowania, i jakiegokolwiek dyspozycji strzałowej. Najbardziej przed występem się w Pogoni napad (wyjątkiem było Zimmer), w pomocy dosyć nieważnie grał Wasiewicz. Najlepsza linia obrona i Sumara.

LKS grał dosyć prymitywnie, miał jednak cenne zalety w bardzo dobrej kondycji, i bojowości całego zespołu. Na plan pierwszy w drużynie lodzkiej wybiła się obrona, a poza tym wyróżnili się: Król i Lewandowski.

Brankę dla Pogoni zdobył w 3 min. gry Zimmer. W pierwszych minutach meczu przeważała Pogon, następnie do głosu doszedł LKS.

Sędziował p. Schneider z Krakowa. Widzów około 4000.

DERBY KRAKOWA DAŁY WYNIK NIEROZSTRZYGNIEŃ

Kraków, 1. 5. Wiosenne derby piłkarskie Krakowa — mecz ligowy Cracovia — Wisła przyniósł wynik nierozstrzygnięty 2:2 (2:2). Zawody wylosowały zwycięstwo zainteresowanie, gromadząc na boisku Wisły ok. 8000 widzów. Wynik naogół odpowiadał przebiegowi gry.

W pierwszej połowie gra ciekawa, prowadzona w bardzo żywym tempie, przez obie drużyny.

W trzeciej minucie Cracovia zdobywa pierwszą bramkę, mimo interwencji Pa wskiego. Z kole inicjatywę przejmują Cracovia i po rzucie rżnianym 16tej minucie Kobas strzela w pole prozkie. Piłka odbita wraca na boisko, ale nadbiegający Szcliga kieruje ją z powrotem do bramki. Utrata bramki dopinguje napastników Wisły, którzy odgrywa szereg groźnych strzałów na bramkę przeciwnika. W 21ej minucie Crac. zdobywa ponownie prowadzenie dla Wisły. W 25tej minucie sędzia dyskutuje z rut wlosz przeciwno. W strzał Majera odbija się od słupka i nadbiegający Rochniak zdobywa głowę drugą bramkę dla Cracovii, ustalając więc wynik dnia. Po przewrzie temu gry opadło. Drużyna Wisły jest w defensywie i przez trzydziści minut odgrywa skutecznie ataki Cracovii.

W drugiej Cracovii zawiódł atak, w którym jedynie Kobas i Skalski osiagnęły słabo wyprzedzić. W po meczu słabo wyprzedził Grunberg, doskonale zaś grał Gór. W celu obrony w pierwszej połowie zył narowu. Wisła była drużyną bardziej wyrownaną. Atak zadziwił dobrą dyspozycją strzałów i orientacją podbramkową. W po

mocy dał się odczyt brak Kodarczka, zwłaszcza po przewrzie, gdy Dzierwa był kontuzjowany. Linie defensywne spełniły swe zadanie. Bramkarz Jurewicz był pewniejszy od swego wicj a w is. Sędziował p. Kucharski z Lwowa.

RUCH POKONAŁ WARTĘ

3:2 (2:0)

Katowice, 1. 5. Rozegrany na stadionie Ruchu w Wielkich Hajdukach mecz ligowy pomiędzy Ruchem i woznańską Wartą, zakończył się szczęśliwym zwycięstwem Ruchu w stosunku 3:2 (2:0).

Ruch, mimo zwycięstwa nie zadowolil. Podobie jak w poprzednich spotkaniach pilkarze słyscy nie wytrzymali jąmpa do końca. W meczu z Wartą Ruch po dobrej grze w pierwszej połowie opadł na siłach, oddając w drugiej części meczu inicjatywę drużynie poznańskiej, która miała przewagę do końca meczu.

Warta, o ile w pierwszej połowie grała dosyć słabo, to po przewrzie rozegrana była w 10tej minucie, zwłaszcza w końcowej fazie gry. Atak Warty, grający dobrze w polu, zawiódł pod bramką, nie mogąc zdobyć się na końcowy skuteczny strzał.

Grę rozpoczyna Warta, która z miejsc dyktuje ostre tempo. W 4tej min. Ruch zdobywa za strzału Gemzy pierwszą bramkę, której jednak sędzia nie uznaje. Prowadzenie uzyskuje Ruch w 7ej min. z rzutu karnego strzelonego przez Petka. Druga bramka pada w 10tej minucie gry. Zdobyl ją znowu Peterek głowką. Ruch do końca pierwszej części gry ma zdecydowaną przewagę.

Po przewrzie z kolei Warta przejmuję inicjatywę i gości często pod bramką gospodarzy. W 9tej minucie Ruch uzyskuje przez Wilimowskiego trzecią bramkę. Warta długo nie potrafiła wyzyskać swego przewagi, dopiero w 30tej minucie Gendera zdobywa pierwszą bramkę, a 5 minut później Nawrat zdołał wygrać. W ostatniej minucie gry nadarza się jeszcze Warcie okazja zwycięstwa, jednakże Gendera nie trafia z odległości 3 metrów.

Widzów zebrało się 6.000. Sędziował p. Kettig z Łodzi.

WARSZAWIANKA ZWYCIĘŻA POLONIĘ 3:1

Warszawa 1. 5. W Warszawie w obecności tysięcy widzów rozegrany został mecz mistrzostwa Ligi pomiędzy Warszawianką i Polonią. Zwyciężyła Warszawianka w stosunku 3:1. Do przewrwy prowadziła Polonia 1:0. Prowadzenie zdobył dla Polonii Kulla w 5tej minucie. Po przewrzie inicjatywę przejmują Warszawianka i zapewnia sobie zwycięstwo przez Martynę (z rzutu karnego), Pirycha i Barana.

SENSACYJNE ZWYCIĘSTWO W. K. S. SMIGŁY NAD A. K. S.

Wilno 1. 5. W Wilnie rozegrany został mecz mistrzostwa Ligi pomiędzy W. K. S. Smigły i wicemistrzem Polskiej A. K. S. Mecz zakończył się sensacyjnym zwycięstwem drużyny wileńskiej w stosunku 3:1 (0:0).

Początkowo zaznaczył się przewaga jednej z drużyn, ataki jej zalamują się jednak przeważnie na dobrze dysponowanej obronie Wilna.

Po zmianie pola, prowadzenie dla Słazaków, a jak się okazało i jedyną dla nich bramkę, zdobył Wostal w 16tej minucie. Już w minucie później w czasie zamieszania pod bramką Słazaków Bukowski dalekim strzałem wyrównuje. Smigły w następnej minucie uzyskuje bramkę przez Hajdula.

A. K. S. oponuje sytuację i przejmuję inicjatywę. Smigły cofa wówczas dwóch graczy z ataku i ogranicza się do defensywy, aby utrzymać wynik. Gra defensywna nie przeszkadza jednak Wilnianom do zainicjowania kilku wypadów, z których jeden kończy się nową bramką, strzeloną przez Marca. Bramka ta ustaliła wynik dnia.

Słazacy nie zasłużyli na tak wysoką porażkę, zwłaszcza niezapewliły przewyższając miejscowym i zarówno technicznie, jak i taktycznie.

Zawody prowadził bardzo dobrze p. Frank z Warszawy. Publiczności nie brało się przeszło 5 tys.

Jędrzejowska zdobyła mistrzostwo Węgier w grze podwójnej

Budapest, 2. 5. W niedzielę na mistrzostwach tenisowych Węgier w Budapeszcie rozegrano finały w grze podwójnej panów i w grze podwójnej pań.

W grze pojedynczej panów mistrzostwo zdobył Węgier Szigeti, stając się Francuzem Lesueur nie słyszącym zwycięstwa i wyrównaną walkę. Lesueur przy stanie 6:3 4:6 3:6 6:1 5:5 zwycięgnął z dalszej walki, oddając zwycięstwo Węgrowi.

W grze podwójnej pań mistrzostwo

zdołała para polsko-czeska Jędrzejowska — Mueller Hein, bijąc w finale lekko parę węgierską Sredes — Paksí 6:1 6:3.

W grze pojedynczej pań w finale spotkały się Jędrzejowska z Czeską Mueller-Hein. Spotkanie zostało przerwane przy stanie 6:2 1:4 z powodu ciemności i dokończone będzie w poniedziałek. Rozegrane będą poza tym finały w grze podwójnej panów i w grze mieszanej.

Preston zdobyła puchar Anglii

London, 2. 5. Londyn przeżył w sobotę jedno z największych wydarzeń sportowych sezonu. Na stadionie w Wembley rozegrany został oczekiwany z oburzonym zainteresowaniem przez całe Imperium Brytyjskie finałowy mecz piłkarski o puchar Anglii.

Już na długo przed meczem stadion wypełniony był po brzozi przez 95 tys. widzów. Jak wiadomo, stadion nie mieści więcej publiczności, to też setki tysięcy osób nie może dotrzeć biletów na to spotkanie. Wśród widzów 50 tysięcy osób przybyło specjalnie w tym celu z obu północnych hrabstw Anglii Lancashire i Yorkshire, skąd obrali finałisi (preston i Huddersfield) pochodzą.

Zgodnie z tradycją na meczu obecni byli król angielski Jerzy i królowa Elżbieta.

Puchar Anglii zdobyła drużyna Presto

Mistrzostwa w szczyplórnaku

Mistrzostwa okręgu lwowskiego w szczyplórnaku, rozpoczęły się w sobotę dwoma spotkaniami. W pierwszym meczu na boisku Czarnych 11 LDH pokonała łatwo Czarnych 83 (3:1).

Brazami i punktami się, dla LDH Gruska (4), Zgóralski (2), Haupt i Gamski, dla Czarnych, Czyczyński (2) i Kulickowski. Sędziował p. Sawaryn.

Drugie spotkanie, odbyte na boisku Korpusu Kadetów, między AZS-em a Pogonią, miało obrotu zgola sensacyjnego. Głowy Pogon rozpoczęła mecz w dziesiątą, a po kilku minutach gry weszło kolejno do gry drużynych dwóch graczy, tak, że w momencie, gdy Pogon zdobyła wyznaczone punkty, grała już w dwunastkę. W kilka minut później, siedzą p. Koller, przeważ zwycięstwo odgrywał waker dla AZS, przy stanie mecz 2:1, dla akademików. Decyzja zostanie ostatecznie rozstrzygnięta przez WG i D.

„CZARNI” — KOLARZE

Celem wzięcia udziału w pochodzie w dniu 3 maja, zbrojka i dekoracja rowerów o godzinie 9tej rano przed lokalem klubowym, przy ul. Chocimskiej 7.

SLĄSKY PIŁKARZY ZDOBYWAJĄ PUCHAR MŁODYCH

W Warszawie odbył się finałowy mecz piłkarski o t. zw. „Nagrode młodych” pomiędzy reprezentacjami Warszawy i Śląska. Zwyciężył Śląsk po bardzo zaciekłej i wyrównanej walce w stosunku 4:6:1 pkt.

PIŁKARZE BRAZYLISZY W DRODZE DO EUROPY

Drutnia piłkarska Brazylji znajduje się już w drodze do Europy na pokładzie „Kocisicilski” i przybędzie do Hawru 16 maja. Stud udzie się do) Turcji, gdzie będzie przebywać do meczu z Polską. Drużyna bra, zyskała liczy 25 graczy i 4 kierowników.

Brazylijczycy zamierzają do Paryża, ze pragna rozegrać w Europie kilka międzypaństwowych spotkań w drugiej połowie czerwca. Gdyby Polska chciała ich do siebie zaprosić, Brazylijczycy niewątpliwie skorzystałyby otery, gdyż ze znaleźli nie przeciwników dla nich są duże trudności. W czerwcu w żadnym z krajów zachodnioeuropejskich nie rozgrywa się meczów międzypaństwowych, niezwiązanych z jakimś specjalnym turniejem. Przeciwników mogą więc znaleźć Brazylijczycy tylko w krajach skandynawskich lub w Europie Środkowej.

SZWAJCARCIA BIJE PORTUGA. LIĘ 2:1

Mediolan, 2. 5. W eliminacyjnym meczu piłkarskim o mistrzostwo Świata, rozegranym w Mediolanie, Szwajcarzy nieodwrotnie pokonała Portugalie 2:1 (2:0).

NALEŻENIE DO T. S. L. I WSPIERANIE MATERIALEM JEGO CELOWO. TO DOBRZE SPŁYNIAŁY OBOWIĄZEK OBYWATELSKII

Waika Roosevelt z wielkim przemysłem

Waszyngton, 2. 5. (P.A.T.) W specjalnym orędziu do Kongresu prezydent Roosevelt załca uchwalenie kredytu w wysokości 500 tys. dolarów, przeznaczanego na pokrycie kosztów obszernych studiów nad prywatnymi monopolami w Stanach Zjednoczonych.

W orędziu tym prezydent podkreśla, że wydatyca zagranicące przyznania St. Zjedn. dwinę zasadnicze prawdy o swobodzie narodów demokratycznych. Pierwsza z tych prawd straszca się w stwierdzeniu, że swoboda nie może być zagwarantowana, jeżeli naród toleruje taki wzrost wpływu ośrodków prywatnych, że zaczyna ona być silniejszą od państwa. Prawda druga — to stwierdzenie, że swoboda demokratyczna jest zagrożona, jeżeli stosunki gospodarcze układają się w ten sposób, iż szerokie warstwy ludności nie mogą utrzymać odpowiedniej stopy żywności.

Łódź nauczycielstwo pracy

Poniżej zamieszczamy artykuł nasłany nam przez jednego z młodszych nauczycieli, który niedawno otrzymał pracę. Artykuł ten odzwierciedla nastroje panujące wśród wieloletnich zresz nauczycielskich. — Red.

Zawód nauczycielski jest zawodem dość niepopularnym. Wyśkieł nauczyciela, w porównaniu z pracą n. p. lekarza czy inżyniera jest pozbawiony dość różnego rezultatu, rozłożony na lata, jest od tamtych, przynajmniej na pozór, znacznie mniej efektywny, nie znieca się w pracy w oczach. W tym nie-wypłynie leży jedna z przyczyn braku dostatecznego zainteresowania pracą nauczyciela w społeczeństwie.

O roli i zadaniach nauczycielskich w życiu państwowym nie trzeba mówić zbyt wiele. Wszyscy, w mniejszym lub większym stopniu zdają sobie z tego sprawę. Doniosłość roli nauczycielskiej uwydatnia się najwyraźniej na terenie wiejskim. W iluż to wsiach nauczyciel jest jedynym wyświełnikiem i reprezentantem państwa, jedynym przedstawicielem kultury i wiedzy. Należąc zaś do wychowawców najmłodszych pokoleń, jest bynajmniej mniej tegoż zadaniem. To zaślepięwo pawa pracy. Drugą, niemniej ważną pracę nauczyciela jest dla przewodników, nauczycieli i doradców pokolenia starszego. Nauczycielskie w tym sferach wypadków jest jedynym czynnikiem podnoszenia się kulturalnego wsi polskiej, jedynym i najważniejszym czynnikiem wpływającym na kształtowanie się światopoglądu politycznego i społecznego ludności wiejskiej oraz jej stosunku do państwa. Szary, niezauważeni i niedoceniani nauczyciele — w pracy swej dla dobra narodu i państwa są jednak nieustraszeni.

Doniosłym posunięciem rzędu na tym odcinku jest dokonywanie się ostateczna likwidacja chronicznego od wielu lat zjawiska bezrobocia w zawodzie nauczycielskim. Bezrobocie to w czerwcu 1936 r. sięgało nawet niepokojąco wysokiej cyfry 18.000. Dzięki stosowanemu w ostatnich latach systemowi zwiększania corocznego kontyngentu nowych eldów nauczycielskich, oraz dzięki uruchomieniu dodatkowych na szkoleniu powyższe kre-dytów, w rezultacie to, przynajmniej osi już prawie istnieje. Jedynie niedzięny już osadek absolutnie (kobiety zatrudniane są w innej kolejności) pozostał do zatrudnienia w r. 1939.

Zawód nauczycielski staje więc ostatnio, na skutek wspomnianego zwiększenia liczby eldów, pod znakiem dużego niespotykanego dotąd napływu młodszych sił do jego szeregów. Wypłynęło to na pewne odświeżenie, a zarazem na zdymisjonowanie kadry nauczycielskiej.

Młode nauczycielstwo staje przy swoich zawodowych pracach zadowolony, że przez swą pracę zrealizowuje już przez swą pracę składowe życia. Na progu młodości powitał absolwentów zakładów kształcenia nauczycieli okres kilkuletniego bezrobocia. Zmusili ich

ono do zastanowienia się i przemyślenia wielu palących problemów społecznej rzeczywistości. Wraz z wstąpieniem do zawodu wnoszą ze sobą w szeregi nauczycielskie świeżość myśli, świeżość spojrzenia na życie i jego najważniejsze zagadnienia, oraz wspólną dla całego młodego pokolenia zasadniczą postawę ideową. Dominującą jej cechą jest przekonanie o konieczności zjednoczenia wszystkich twórczych wysiłków w narodzie dla dokonania przebudowy naszego życia wewnętrznego i utrwalenia istotnej postępi państwa. Dla owych 20.000 bliskie przedstawicieli i młodego pokolenia wśród szeregów nauczycielskiego pokutujące wśród starszej generacji zban-krutowane „idei” i teorie liberalne czy

pseudodemokratyczne nie posiadają żadnej absolutnie siły atrakcyjnej.

Z tego wino sobie zadał sprawę: do-tychczasowi przywódcy nauczycielskiego ruchu zawodowego. Oni przede wszystkim zamiast podejmować próby nawrócenia młodzieży nauczycielskiej na swoją wiarę (co czyniono ze znacznym nakładem kosztów) winni przypaści do rewizji swoich dogmatów ideowych. Inaczej dającą się ostatecznie zauważyć niechęć ze strony młodszych przed wstąpieniem w szeregi organizacji nauczycielskich nie da się usunąć. W realizacji może to doprowadzić do nieopisanego zjawiska na drobnianiu nauczycielskiego ruchu zawodowego i do zdecydować o przyszłości istnienia tej organizacji.

Wśród czasopism

Nr. 9 „PANI DOMU”. Cały szereg artykułów: „Gospodarstwo domowe a obrona kraju”. Nie zaniedbujemy i tych obowiązków i inne omawiają sprawnie, takiego nasawienia gospodarstwa domowego, aby w razie wojny stało się ono sprawnie działającym kolkiem w ogólnej konstrukcji obrony państwa. A że podstawa i przyszłość narodu jest dzieckiem — konieczne więc wyrobienie w nim tężsiny fizycznej i duchowej. Problemem jest zaimple-mentacja przesyłki, natomiast jako zaś gadanie wychowawcze”. Ciekawe spostrzeżenia z wzorowego przedśkoła amerykańskiego, specjalnie zestawione z jadalnymi recenzjami książki prof. Iszory traktującej o te młodego człowieka, dając wystrępiętość, dając podsumowanie, a więc np. „Sprawy związane z sezonem, a więc np. „Sprawy jako najwykwinniejsza jazyzna wiośnian”, „Zdobienie balkonów”, „Misiąg jacy-...”

W „Pani domu” jest do nabycia w większych księgarniach, ksioskach warszawskich i w Administracji pisma, — Warszawa, Nowy Świat 9.

DWUDZIESTOLECIE LOTNICTWA POLSKIEGO WIELKA WYSTAWA LOTNICZA WE LWOWIE

(mg) Biuro LOPP przy ul. Podlewskiego 1 i jest w pełnym ruchu, który z każdym dniem przybiera żywotne tempo. Ogniskuje się to bowiem organizacja Krajowej Wystawy Lotniczej, imprezy o doniosłym znaczeniu dla Lwowa i całej Polski.

Chcąc Czytelników naszych zaszta-

nić z rozmiarami wystawy i uchylić przed nimi rąbek tajemnic jej programu, zmódliliśmy się z prośbą o informację do dyrektora biura, mjr. Adama Tigera, przez którego ręce przechodzą wszystkie sprawy i akta, związane z wystawą.

Lwów przewodzi

Wielka impreza, która czas ostatni wyznaczano na dni 29 maja i do 29 czerwca — oświadczył mjr. Tiger — spełnia pragnienie Lwowa przedstawienia całej Rzeczypospolitej na naszym terenie dorobku lotnictwa polskiego. Inicjatywa wystawy wyszła od zarządu lwowskiego okręgu Ligii Obrony Powietrznej i Przeciwozwojowej. Do inicjatywy takiej Lwów miał wiele tytułów, jako kolebka szybownictwa polskiego, jako siedziba Związku Awiatycznego Studentów Politechniki, mającego tradycję przedwojenną, oraz instytucji takich jak Studium Lotnicze i Laboratorium Aerodynamiczne Politechniki lwowskiej. Warsztaty lotnicze LOPP, Instytut Techniki Szybownictwa, oraz Aeroklub Lwowski.

Wreszcie — jako siedziska olęjanych znakomitych, nieodwołalowych mistrzów sztuki lotniczej, a p. Bastyrza, Torunia, Steca, którzy zginięli śmiercią bohaterską w powietrznym polu bitwy lub też w służbie lotnika w czasie pokoju.

KOMITET ORGANIZACYJNY

Protokolat nad Wystawą Lotniczą przyjął Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki, przewodniciciel zaś — Komitet Honorowy, w którym zasiadają: insp. armii gen. Leon Biebecki, jako prezes; Zarząd Gł. LOPP, wicemin. komunikacji Aleksander Bobkowski, min. spraw wojsk. Tad. Kasprzycki, wicemin. spr. wojsk. Aleks. Litwinowicz, dowódca lotnic-

twy gen. Ludomir Rayski, min. przem. i handlu Ant. Roman, min. komunik. plk. J. Ulyrch i insp. Obrony Powietrznej Państwa gen. dr J. Zajac.

Wystawę organizuje okręg lwowski

Potrójny jubileusz

Rok bieżący nadaje się szczególnie do urządzenia tego rodzaju imprezy, jako potrójny jubileusz. Obchodzimy bowiem 15-lecie polskiego lotnictwa, 15-lecie LOPP i 10-lecie sportu lotniczego. Uroczystą inauguracją wystawy odbędzie się w niedzielę 29 maja i składać się będzie z nabożeństwa w katedrze metropolitalnej o godz. 10 i uroczystości otwarcia wystawy na

LOPP z przemów. dr. Grossetera na ciele. Zarząd okręgu wyłonił Komitet wykonawczy, na którego czele stoi kurator okr. szk. dr. Kuczyński, poszczególne zaś jego działy prowadzą: wystawowo jpt. Halewski, kasowy p. Serbeniowski, organizacyjny mjr. Tiger.

Wystawa odbędzie się na pl. Targów Wschodnich, gdzie Zarząd miasta w porozumieniu z Lbą Przemysłowo Handlową oddał do dyspozycji tej wielkiej nawy. Wystawę widać będzie tylko niewielką kwotę jako wpisowe. Zgłoszeń napłynęła tak znaczna liczba, że już obecnie wszystkie pawilony są zajęte.

Pl. Targów Wschodnich o godz. 11.50. Przewidziano jest przyjazd wielu wybitnych osobistości ze świata politycznego i technicznego, oraz znakomitych lotników. Ci ostatni odbędą „chor gwiazdasty” na otwarcie Wystawy.

Dla publiczności zapowiedziane są liczne zniżki kolejowe i pociąg popularyzacyjne.

Działy wystawy

Wystawa dzieli się na 8 działów, z których najciekawszy może i najliczniejszy będzie ogólny, pomieszczony w Pałacu Sztuki. Zadaniem jego będzie zobrazowanie rozwoju lotnictwa i wszelkich przejawów życia lotniczego. Ujrzymy zatem platemycznie zilustrowaną historię lotnictwa w Polsce, ujrzymy wszystkie rodzaje aparatów lotniczych i obstarwamy będziemy mogli usługi, jakie sztuka lotnicza oddaje cywilizacji, lotnictwie, obronie państwa, medycynie i komunikacji. Dalej przedstawiony będzie stan lotnictwa obecnego i dawniejszy, z uwzględnieniem wojen 1914—21 r.

Obficie wystąpi przemysł lotniczy. Zrzeszenie Polsk. Przemysłu Lotniczego pomożnicze bierze udział w wystawie i organizuje te grupę, w której wystąpił też Państw. Zakłady Lotnicze, t. i. wytwórnia płatowców i wytwórnia silników, Wytwórnia balonów i spadochronów. Doświadczalne warsztaty lotnicze, Podolska Wytwórnia Samolotów i inne.

Amatorów znaczków pocztowych zainteresuje grupa filatelistycznej lotniczej, a niewątpliwie dla wszystkich ciekawe będzie stoisko fotograficzne zwłaszczą, że zorganizowany tu będzie konkurs fotografii, nie tylko lotniczej, ale i ogólnej.

Wśród licznych działów warto wymienić przynajmniej dział L. O. P. E., lotnictwa wojskowego, komunikacji lotniczej, w którym wezmą udział linie lotnicze zagraniczne, obsługujące Polskę, jak Luftansa, Air France i rumuńskie „Lares”, dalej dział sportu i turystyki lotniczej, gdzie popisować się będą Aerokluby, wreszcie działy naukowe, oraz prasy i literatury lotniczej.

W czasie Wystawy odbędą się ciekawe imprezy, jak skoki z wietzy spadochronowej na boisku Czarnych, masowe skoki spadochronowe z aparatów, zawody osmim balonów wolnych, pokazy samolotów i szybowców w locie, meeting Aeroklubu Lwowskiego konkurs modelarski, koncerty i t. p.

Nowe wydawnictwa Instytutu Śląskiego w Katowicach

Paweł Hulka-Laskowski, „ŚLASK ZA OLZĄ”, z 274 ilustracjami i 2 mapami. Katowice 1938 r. Stron 494. Cena na brosz. zł. 12, oprawy. zł. 15. Skład główny Nasza Księgarnia w Warszawie, na Śląsku do nabycia w większych księgarniach.

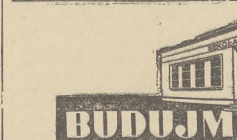
Po książce Wąfkowicza o Mazurkach Pruskich i Warmii, oraz Wasylewskiego o Śląsku Opolskim, ukazują się obecnie trzecie wielkie dzieła, poświęcone zobrazowaniu życia ludności polskiej na przyczynkach trzech państw sąsiednich.

Monografia Hulki i Laskowskiego

przedstawia dolę i niedole Polaków, walczących o swą wolność na terenie Śląska za Olzą, piękny krajobraz tej ziemi, zwyczaj, kulturę i życie gospodarcze ludności.

Książka odznacza się barwnością stylu i żywym ujęciem, nie tylko zaznajamia, ale uwyświełnia kołchoł opisywany kraj i lud.

Przełecne piękne ilustracje, oraz nader estetyczna szata zewnętrzna książki, przyczyniają się niewątpliwie także do zdobycia dzieła szerokiego resz; czytelników.

BUDUJMY SZKOŁY

Przed przyznaniem nagrody literackiej m. Lwowa Co się dzieje z nagrodą?

Raz jeszcze trzeba powrócić do sprawy tegorocznej nagrody literackiej miasta Lwowa, której nadanie uległo zwłocze, spowodowanej sprawami związanymi śpiesznizą, mił ona, zastawianą przez Prezydium miasta. W przyszłym tygodniu nagroda ma być przyznana jednemu z pisarzy pol-

skich w sposób szczególny związane z Lwowem, w przyszłym tygodniu jury nagrody sądzić będzie prace kandydatów do nagrody.

Sprawie nagrody literackiej naszego miasta poświęciliśmy swego czasu serię artykułów, wykazując w nich konieczność nadania nagrody, pisarstwo młode, którego pracą literacką i krytyczną znalazła uznanie w całej Polsce, pisarstwo, dla którego nagroda będzie nie tylko oznaką uznania, lecz i bodźcem do dalszej pracy. Przestęregaliśmy przed nadaniem nagrody emigrantom, których sądzić należy ostrze za to, że w chwilach ciężkich dla miasta opuszczali je, ogłaszając środowisko kulturalne Lwowa ze swego talentu. Zwracaliśmy uwagę, że dzięki tej masowej emigracji dzielnicy młody pisarz lwowski zastał rynek pracy niezwykle spustoszony i skurczony, wskazywaliśmy, że pozycja młodych pisarzy w katyńskim innym mieście Polski jest lepsza, niż młodego pisarza lwowskiego.

Warszawa ma kilkanaście czasopism literackich (nie licząc stałych dodatków literackich przy dziennikach), Poznań trzy, Kraków dwa plus dodatek naukowo-literacki I. K. C., Wilno wybuch raz po raz żywym czasopiśmiem a stałych ma dwa, nawet drobniejszego miasta posiadają swe czasopiśmia, w których młodzi pisarze mogą zamieszczać swe prace, nie szukając gościnny w obcych środowiskach. Pisarz lwowski nie ma swego pisma („Sygnał” — pismo ściśle partyjne ma charakter raczej polityczny niż literacki, a na ich łamach wypowiadają się raczej wspanięci inni, ale nie lwowscy pisarze, a „Lwów Literacki” musiał zawiesić na pewien czas swe wydawnictwo z powodu trudności finansowych — pisarz lwowski, nie mając swego pisma, walczy o przynależne mu miejsce w literaturze polskiej w pismach pozamięjskich.

Niebezpieczeństwo nowej emigracji sił młodych do środowisk, które zabierają im i druk pracy odpowiedni poziom zarobkowania w dalszej sytuacji literackiej Lwowa jest duże i młogo samo temu przeciwdziałania. Jednym ze środków przeciwdziałania jest przyznanie nagrody młodym pisarzom lwowskiemu. Niechże młodzi pisarze lwowscy dowiedzą się wreszcie, że miasto opiekuje się nimi i dba o nich i że dowcip mówiący o tym, że aby otrzymać jakkolwiek nagrodę miasta Lwowa należy przekroczyć osiemdziesiąt siaty roku życia — jest tylko dowcipem.

Nagradzanie starszych pisarzy ma swoją piękną tradycję, z którą jednak zerwać należy, gdy młode siły, rokujące pomysłowy rozwój potrzebują opieki. W tym wypadku nagroda literacka musi być przyznana w imię rozwoju możliwości pisarskich młodego talentu, który wykazał już, że pracować umie i chce.

Wzmocnienie silnego środowiska może się odbywać drogą nagradzania ludzi, którzy to środowisko wytworzyli; w sytuacji takiej, w jakiej znajduje się Lwów, nie mający mocnego środowiska literackiego, musi się nagradzać tych, którzy dzięki swemu mło-

głym siłom środowisko to wytworzył i stanowiącego tego środowiska w całej Polsce umocnił. Tęto wymaga kulturalna racja stanu miasta Lwowa. Z młodych pisarzy Lwowa zasługując na nagrodę naszego miasta Teodor Paricki, autor „Acejusza”, który zdobył sobie największą ilość entuzjastycznych głosów krytyki z wszystkich, ostatnich lały, debiutujących prozaików. Nagroda przyznana Parickiemu spełnił potrójne zadanie, wyznaczone jej przez kulturalną rację stanu miasta Lwowa: przekona zastęp młodych pisarzy lwowskich, że miasto potrafi ocenić ich pracę i wzmacni ich siły i chce do stworzenia mocnego środowiska literackiego wzmacnił nawiązań: znaczenie tego środowiska i pozwolił autorowi „Acejusza” na dalszą, pełną znaczenia dla literatury polskiej, pracę.

Program Radjowy

WTOREK, 3 MAJA

- Godz. 8:00 Sygnal czasu i pieśń: „Dobry koncert” — 8:05 Dziennik poranny. — 8:15 Koncert ork. cieszyńskiego pułku strzelców podhalańskich. — 9:00 Regionalna transmisja z Polskiego Cieszyńska. — 10:30 „Adam Mickiewicz o Konstytucji 3-go Maja” — recytacja. — 10:40 Lw. Płyty. — 11:45 Pogadanka aktualna. — 11:57 Sygnal czasu i hejnał. — 12:05 Poranek muzyczny. — 15:00 „Trzeci Maj w Polskim Cieszyńsku” — transmisja z Rynku cieszyńskiego. — 15:30 Muzyka obiadowa. — 15:30 „Radiofonijny szkoły” — transmisja ze szkoły powszechnej we wsi Lubodnia. — 15:40 „Witaj Maj, Trzeci Maj” — audycja dla dzieci. — 15:10 Audycja dla wsi. — 15:55 „Idzie żołnierz borem lasem” — audycja literacko-muzyczna. — 16:15 Start do Biegu Narodowego Trzeciego Maja. — 16:20 „A! swińska mię”. — 18:00 Lw. Płyty. — 18:10 Lw. „Działalność oświatowa TSL w Malopolsce Wschodniej”, odczyt — wygl. dr. W. Uhm. — 18:20 Lw. Peśni ludowe polskie w wyk. zespołu wokalnego pod dyr. J. Kolaczakowskiego. — 18:40 Lw. „Wrona Żółtkiewska”, puz. — wygl. M. Żalowski. — 18:50 Lw. Wiadomości sportowe. — 18:55 Lw. Program na jutro. — 19:00 „Niemieckie książki”. — 19:30 „Jadwigia” — opera Kupisńskiego. — W przerwie: Dziennik wieściowy i Pogadanka aktualna. — 21:35 Zbiórka audycja sportowa. — 22:05 Obiędna Dzierżanowskiego. — 22:55 Dziennik wieściowy. Konna, meteor. — 23:00 Lw. Koncert zyczeń.

- AUDYJE ZAGRANICZNE: — 16:35 Ryga, Koncert muzyki polskiej z ok. Świąt Narodowego. — 20:25 Węgr. „Księż Pier”. — słuchowski skł wg. Przewr. Tejmajera. — 20:30 Węg. „Rajski”. — operetka. — 21:00 Mediolan, Wzór oper. — 21:00 Posta Paryżan. „Dede”. — operetka z odc. Chevaliera. — 21:05 Bruo, Koncert muzyki polskiej.

PRZYPOMINAMY że codziennie zamawiać można DZIENNIK POLSKI

ALI I NINO

Autorzony przekład H. Bukowskiej

Wreszcie pojawiają sam. Drzwi otwierają się i wchodzi Nino. Teraz zastają się najtrudniejszą część wesela. Nino uśmiecha się i patrzy na mnie wywołując. Ciele jej wolicione jest w safianowy porset, zaszurowany taśkami, zaplamiany z przodu. Węzły są jak nabudziły skomplikowane i w tym właśnie leży ich jedyne znaczenie. Muszę je sam rozszukać. Nino nie może mi przy tym pomagać. A może jednak to uczynić? Bo węzły są naprawdę bardzo zaspane i zacięnięte, a rozciąć je po prostu nożem, to wielki wstyd. Mężczyzna musi dobieć, że panuje nad sobą, bo nazajutrz rano zjawiają się przyjaciele i chcą oglądać rozwinięte węzły. Bieda nieszczęśliwku, który nie może się nimi pochłubić. Ciele miasto wziębygo na je zwyki.

Podczas nocy poślubną cały dom podobny jest do mrowiska. Przyjaciele, krewni przyjaciół i przyjaciele

KURBAN SAID

25

(Ciąg dalszy)

krewnych sioła na kurtyrżach, przed domem, a nawet na dachu. Czekają i niecierpiłwa się, jeżeli oczekiwanie trwa za długo. Pukają do drzwi, miatają i szaradają, póki nie rozlegnie się upragniony sygnał rewolwerowy. Natychmiast wszyscy aczry nają z zapalem strzelać w powietrze, wybiegają przed dom, tworząc rozżaj straż honorową, która nie wypuści mnie i Nino na ulicę, jak długo nie zechce.

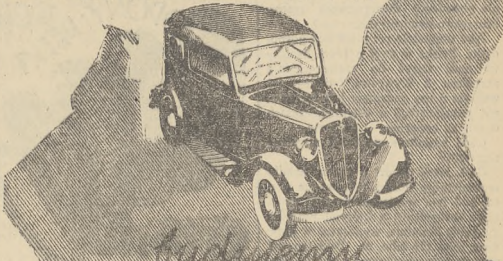
Tak, piękne będą nasze wesële, według doświad, starych tradycji, prze kazanych przez ojców.

Musieliem na sofie usnąć. Bo gdy os tworzyłem oczy, przy mnie, na podłodze, przyknuł mi koci i długim sztyłem czyszczył sobie panoknie. Wcale nie czyszczył, kiedy wspani.

Co nowego, braciuzko? — zapytałem łubwie się wiając.

Nie szczególnego, panoknie, ody powiedziła żnużonym głosem. — U

DOBRE SAMOCHODY

POLSKI FIAT

Z DOSKONAŁYM WYPOSAŻENIEM I SILNIKÓW

POLSKI FIAT

JEDYNY POPULARNY SAMOCHÓD POLSKI

508
cena zł. 4.950 loco Warszawa
z dwoma egzemplarnymi kołami
zopasowymi i wyposażeniem

DOSTAWA NATYCHMIASTOWA

sąsiada kłóczy się baby. Osieł spłoszył się, wbiegł do strumyka i dotychczas tam stoi.

Koczi młilczar przez chwilę, potem wsunął sztylce z powrotem do pochwy i rzekł obojnie:
— Car zary wypowiedział wojnę kilku europejskim wladom.
— Cooo?... Jaka wojna? — zawołaniem, zrywając się z miejsca w niezmiernym zdumieniu.
— Zupelnie swyżycana wojna...
— Co ty mówisz?... komu?
— Kilku europejskim monarchom. Nie mówim zapamiętać ich imion. Było ich za wiele. Ale Mustafa wszystkich ponowal.
— Zawołaj go natychmiast!...
Koczi kiwnął głową zgorznowy, z powodu tak nieprzystojnego okazywania ciekawości, zniknął za drzwiami i niebawem wrócił, prowadząc z sobą gospodarza domu.

Mustafa uśmiechał się z zadowoleniem w poczuciu swojej wyższości i aż pękał od rozpięających go wiadomości. Naturalnie. Wszystko to prawda. Car wypowiedział wojnę. Ciele miasto wie już o tym. Tylko ja dzielnim na balkon. Dlaczego car wypowiedział wojnę, tego oczywiście nikt dokładnie

nie wie. Widocznie postanowił to uczynić w swej bezgranicznej mądrości.

— Ale komu car wypowiedział wojnę? — wołałem gniewnie.

Mustafa sięgnął do kieszeni i wyciągnął z niej zapalony skrawek papieru. Chrzęknął i zaczął czytać poważnie i mrozliwie:

— Cesarzowi niemieckiemu i austriackiemu cesarzowi, królowi Bawarii, królowi Prus, królowi Saksonii, królowi Wirttembergii, królowi Węgier i licznym innym państwom.

— Powiedziałem ci przecież panoknie, że tego nie można sobie zapamiętać — dorzucił skromnie koczi.

Mustafa złożył tymczasem swój świ-stek papieru i powiedział:

— Za to jego cesarska mość Kalif i sultan wysokiej porty otomańskiej Mehmed Raszyd, oraz jego cesarska mość król królów Iranu, sultan Achmed biał braci uświadczył, że za narzę nie będą szali oddziały w tej wojnie. Jest to więc wojna niewetymnym między sobą i nie bardzo nas obchodzi. Multa w metrecie Mehmeda Aliego przepuszcza, że Niemcy wygraają...

DZIEŃ GOSPODARCZY

Trzeba ożywić wymianę gospodarczą z krajami zamorskimi

Jeżeli bogacie i dobrze zagospodarowane kraje, posiadające wielkie lokaty zagranicą, są gotowe, przynajmniej w części, bez jakichkolwiek wstrząsów „dla równowagi gospodarczej”.

Polska należy, jako kraj odróżniający się, a przy tym dłużniczy — jest w położeniu o wiele gorszym. Nie możemy sobie pozwolić na znaczniejszy deficyt bilansu handlowego, a zwłaszcza na długotrwale pasywność, gdyż nie posiadamy dostatecznych rezerw kruczkowo-dewizowych.

Aby normalnie rozwijać swą gospodarkę, Polska w swej polityce handlowej musi dążyć do zrównoważenia przywozu z wywozem. I dlatego też właśnie u nas gądzaniem jest forsowanie, porostającego w ostatnich czasach w tyle za importem — eksportu.

Jakie kształtuje się nasza wymiana zagranicą? Otóż, jeżeli chodzi o obroty handlu zagranicznego Polski, to pierwsze miejsce pod tym względem zajmują nadal kraje europejskie, z którymi posiadamy saldo dodatnie, wynoszące w ubiegłym roku 154 mln. zł. Fakt ten jest niewątpliwie wynikiem naszych licznych kontaktów z krajami europejskimi, opartych na systemie traktatów handlowych.

Gorzej natomiast przedstawia się sprawa naszych stosunków handlowych z krajami zamorskimi, z którymi posiadamy bilans wybitnie ujemny. A więc, nadzwyczaj, jakże przysparza nam handel wymienny z Europą, zmuszeni jesteśmy lokować na pokrycie niedoborów w handlu z krajami zamorskimi.

Zauważmy przy tym należy, że za niedobaję rynku zamorskiego, pozostawiając się znacznym korzyści, gdyż nasz handel przedstawia duże dla Polski możliwości gospodarcze. Musimy pamiętać, że w wielu wypadkach możemy skutecznie konkurować z innymi krajami eksportującymi i że towar polskiego pochodzenia z łatwością mógłby być ulokowany na rynkach zamorskich. Powinniśmy dążyć do ożywienia naszej wymiany towarowej zwłaszcza z tymi rynkami, z których zmuszeni jesteśmy sprowadzać surowce.

Jeżeli weźmiemy statystykę obrotów poszczególnych państw z krajami zamorskimi, to zauważymy, że państwa

te stale zwiększają swoje obroty i że jeszcze dążą są do ogromnej możliwości ekspansji handlowej na te rynki. Nie możemy twierdzić, że Polska zupełnie nie rozwija obrotów z rynkami zamorskimi. Owszem, obroty to nawet rokrocznie zwiększają się.

Dane statystyczne stwierdzają, że eksport z Polski do Europy w 1937 r. wzrósł w porównaniu z rokiem poprzednim tylko o około 10 proc., gdyż do krajów zamorskich — aż o blisko 52 proc. Robi się zatem już dużo, aby wyzyskać te dalekie kraje i związać je mocniej z Polską. Wysłiki te jednak

trzeba jeszcze zwiększyć. Nie możemy bowiem zapominać, że stamtąd sprowadzamy coraz więcej surowców, tak dla naszego kraju niezbędnych w obecnej dobie przemysłowania. W związku z tym deficyt naszego gald handlowego z tymi krajami wzrósł nawet ostatnio z 206 mln. zł. w r. 1936 do 230 mln. zł. w r. 1937.

Z powyższego wynika, że Polska musi iść no linii wyrównania salda z krajami-dostawcami, dążąc do stabilizacji podstawowych warunków, niezbędnych dla naszego obrotu.

K. N.

Wystawiamy
NA
TARGACH
POZNAŃSKICH
1938 r.
w hali nr. 1

Ulgi inwestycyjne na ziemiach wschodnich

W dążeniu do podniesienia gospodarczego ziem północno- i wschodnich zastosowane zostały między innymi ulgi podatkowe dla osób, zakładających na tym terenie nowe przedsiębiorstwa, bądź powiększających już istniejące zakłady oraz dokonujących ulepszeń w gospodarstwach rolnych.

Jak wiadomo ulgi takie wprowadził po raz pierwszy dekret Eryktydza Rzeczypospolitej z dnia 25 listopada r. 1936. Ulgi te polegały na prawie postrącenia od dochodu kosztu wzięcia w użyciu w dekrecie nakładów, dzięki czemu uopodatkowaniu podlegał dochód zmniejszony o wydatki poniesione na te inwestycje.

Ostatnio opublikowana ustawa o ulgach inwestycyjnych zawiera rozdział poświęcony ulgom na obszarze województw wschodnich, w związku z

czym wspomniany dekret stracił moc obowiązującą. W stosunku do stanu dotychczasowego, ustawa utrzymuje główne zasady tego dekretu, a nawet rozszerza zakres przedsiębiorstw, które mogą korzystać z ulg podatkowych, co powinno się przyczynić do zwiększenia inwestycji prywatnych na tym terenie.

Moc obowiązująca nowych przepisów obejmie znaczny obszar, a mianowicie województwa nowogródzkie, poleskie, wileńskie i wołyńskie, a w województwie białostockim powiaty: białski, grodzieński, sokółski i wolkowski.

Ulgi przysługują mogą osobom fizycznym i prawnym, prowadzącym księgi handlowe. Osoby te mogą postrącić od dochodu koszty wzniesienia budynków, budowy, oraz koszty nabycia i zaistalowania nowych maszyn i urządzeń.

Jeśli chodzi o inwestycje rolnicze, to ustawa postanawia, że właściciele gospodarstw rolnych, prowadzący księgi handlowe mają prawo postrącić od dochodu następujące koszty: wzniesienia budynków gospodarczych, nabycia nowych maszyn i narzędzi rolniczych, przeprowadzenia melioracji terenu, oraz zagospodarowania tak lub ostatek, wreszcie założenia lub powiększenia sadów owocowych, jak również plantacji wilkłownych.

W stosunku do posiadaczy gospodarstw rolnych nie prowadzących ksiąg handlowych, ale opłacających podatek gruntowy do 110 złotych — ustawa upoważnia ministra skarbu do udzielania ulg w podniku dochodowym z tytułu dokonanych inwestycji, na warunkach, które będą określone w rozporządzeniu wykonawczym.

Donosimy przywilej przyznany został osobom, podejmującym inwestycje, których koszty przekraczają sumę osiągniętego dochodu w jednym roku.

AKCJE
Bank Polski 116,00, Bank Zachodni 33,00, Cukier 34,75, Litpol 70,00, Modrzewie 13,50, Norblin 85,00, Staroszarowie 37,75, Zyrardów 59,00.

TENDENCJA MONEWIZY
PAPERY PROCENTOWE
4 i pół wełnowca 65,00 3 inwest. 1 em. 82,00 — serie 92,00, 3 inwest. 2 em. 82,00 — serie 91,00, 4 premij. dolarowa nienotowana, 4 konsolidacyjna 67,75 — 68,25 — 68,00.

TENDENCJA PRZEWAŻENIA MONEWIZY
DEWIZY
Belgia 89,35, Amsterdam 295,00, Kopenhaga 118,05, Londyn 26,43, N. Jork czek 529 7/8, kabel 530 1/4, Oslo 132,90, Paryż 16,50, Praga 18,47, Sztokholm 136,30, Zurich 122,05.

GIEŁDA ZBOŻOWA
Zmienia obrót 368 ton, tend. ożywiona, Żyto obrót 160 ton, tend. i. zwyklowa. Jęczmień obrót 43 ton, tend. i. zwyklowa. Wice obrót 20 ton, tend. spokojna.

Żytni I. standard 19,00—19,25, II. stand. 18,25—18,50, Mąka żywna razowa 22,75 do 23,25.

Ceny loco wagon Łódź
Inne kursy niemieckie.

Austriacki przemysł drzewny przygotowuje się do wywozu do Reszsy
Wobec otwarcia się możliwości aby tu całej nadzwyczajnie eksportowej drewna austriackiego do Reszsy, austriacka rządka gospodarki drzewnej zaleca wszystkim zrzeszonym producentom natychmiastowe podjęcie produkcji w pełnym zakresie takiego przedsiębiorstwa.

Przy drzewie tartym i okrągłym zaleca się przedstawienie produkcji na normy i sortymenty niemieckie.

Zagadnienie organizacji rolnictwa

Pod przewodnictwem min. Poniąskiego odbyła się w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych konferencja czołowych działaczy z tereu rolniczego, w której wzięli udział prezesi Izb rolniczych i przedstawiciele ogólnie rolniczych organizacji doświadczeni. Na konferencji byli obecni wiceministrowie: Jaroszyński i Wierusz-Kowalski, oraz dyrektorowie departamentów Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Tematem obrad było zagadnienie organizacji rolnictwa. Po zagaleniu przez ministra Poniąskiego, inspektora Krzywskiego wygłosił referat informacyjny o zarzysowaniu się w opinii rolniczej koncepcjach form organizacyjnych rolnictwa.

Następnie zabrał głos wiceminister Jaroszyński, który nawiązując do tematu konferencji, podkreślił, iż ma on

na celu wstępne przedyskutowanie problemów organizacyjnych polskiego rolnictwa. W przemówieniu swym wiceminister Jaroszyński wysunął główne elementy, wymagające przyswieszczenia przez zainteresowanych przedstawicieli zorganizowanej opinii rolniczej.

W dyskusji zaberli głos między innymi prof. dr Ludkiewicz i sen. Malicki. Dyskusyjnie wskazywali, iż rolnictwo polskie przywiązuje wielką wagę do problemów celowej organizacji, że problemy te są niezmiernie skomplikowane i wymagają wszechstronnego ujęcia.

Na zakończenie wiceminister Jaroszyński podkreślił, iż konferencje podobne będą jeszcze niejednokrotnie organizowane z udziałem przedstawicieli najszerszej i najbardziej kompetentnej opinii rolniczej.

LUSZCZKOW
Skład fabryczny:
Lwów, KOPERNIKA 2
Tel. 255-08
POLECAMY RÓWNIEMIE
JEDYBACI MILANOWSKIE
w najmodniejszych destylacjach
DŁA ZAMIEJSCOWYCH
polecane są: LUSZCZKOW
za próbkę wozu z Luszczkowie
poczta i telegraf — telefon
Luszczkowie z wojew. łowickie

ODCZYTY I WYSTAWY

— KOŁO HISTORYKÓW SZUKI
Stud. U. J. K. urządza odczyt prof. Wł. Lema pt. "Rzeczywistość a dzieła malarstwa" z ilustracjami przezrociami, który odbędzie się 4 maja o 19-tej w sali XVI Uniwersytetu, ul. Marszałkowska. — Wstęp 50 gr., akadem. 30 gr.

ROZŹNE

— PRZYJĘCIEM ZWIĄZKU B. W. I.
z czasów walk o Niepodległość Polski we Lwowie wzywa wszystkich członków Zw. o graniczne wyższe udziału w obchodzie 3-go Maja. Punkt zbiórki 8.30 kościeła u Matki Boskiej Ostrobramskiej, ul. Eya czaków 50m.

— ZW. PAN DOMU zawiadamia że 4 bm. o 11-tej odbędzie się pokaz lutaliny. "Jak uromacniać jadalność w okresie wojny snajm" — 6 bm. o 11-tej wiedzianę wystr. w. Matki. Punkt zbiórki pl. Marjacki 30.

— DYŻURY NOCNE W STRZELECKIM
Od dnia 1 do 7 maja mają następujące poręki dyżury nocne i niedziele:
Godz. 9-12. — Zdziewicka 4 — Ausgenstewka i Sp. — Zdziewicka 4 — Ausgenstewka i Sp. — Krasicki 20 — Barszaka ul. Łyczakowska 155. — Bejsera i Spki, ul. Legionów 21. — Braunsteina, Znieśnienie. — Dębniak, ul. Słowackiego 13. — Dobraniecki, ul. Akademicka 2. — Ehrbaraj ul. Łyczakowska 3. — Glazela, ul. Na Białych 23. — Hellmana, ul. Kopernika 23. Kietkiewicz, ul. Stencowa 1. — Kwarcnera, ul. Zamarytowska 54. — Lewitasa, ul. Kochanowskiego 83. — Łazowskiego, ul. Grodzka 31. — Messuty, ul. Królów Jazdy 31. — Mandułowicz, Bogdanówka 57. Oberlander, ul. Piekarska 33. — Sarkisiewicz, ul. Zyblikiewicza 14. — Sładowski, ul. Piłsudskiego 19. — Steczkowski, ul. Św. Zofii 25. — Stencja, pl. Marjacki 30. — Terelkiego, ul. Grodzickich 17. — Zucker, mana, ul. Piłsudskiego 14.

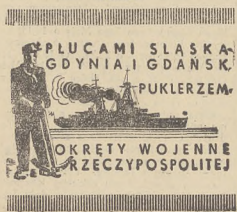
Przejechali do Nowego "Hotelu Łwowskiego"

Balaban Jęży, przemysł. — Warszawa. Kropiński Jan, inż. — Buczacz. Hr. Taryowski Jan z małżonką, wł. dobr. — Wróblewice. Dr. Klar Plucibus z małżonką, lekarz. — Warszawa. Jęży, inż. — Warszawa. Zysner — Katowice. Steinhäuser Juliusz, kupiec — Drezno. Rawicz-Misłowski Mieczysław, pułk. — Łachowa. Stronowska Maryla, prawn. — Warszawa. Dr. Medkowskiej Zysy, prof. Univ. — Warszawa. Lesser Hugo, kupiec — Amsterdam. Groniński Jęży, wł. dobr. — Łachowa. Ogrodziński Henryk, kpt. — Kamionka Strum. Heinrich Edmund, agronom — Kraków. Polakowa Maria, urzędniczka — Warszawa. Ehblich Hendrik, kier. bud. — Jedzin. Krolak Zygmunt, kier. drut, sport. — 1.4.4. Schönher Artur, kupiec — Praga. Nyez Franciszek, kupiec — Strzyżów. Dębniak Jęży, kupiec — Biorzechin (Niemcy). Gomiński Wojciech, poruczn. — Ostróg. Hr. Rostowowski Kazimierz i Stanisław, wł. dobr. — Hrebownia. Bilwin Zygmunt, poruczn. — Ostróg. Soponicki Jęży, pułk. — Warszawa. W. Mr. Meller Jurgius, apl. adv. — 26. Kier. Minakowski Sergius, wł. dobr. — Zółz. mieszanie. Solank Ryszard, inspekt. lasów państw. — Złoczów.

Ze srebrnego ekranu
"Kobiety nad przepaścią"
(„CHIMERA")

Film „Kobiety nad przepaścią” odróżnia się od innych filmów polskich tym, że jego najważniejsza zaleta jest starannie i pięknie opracowany scenariusz. Ale nie jest to jedyna zaleta, o którą trzeba zanotować w wysoki poziom gry aktorskiej. Takie kreacje, jakie dał Junosza i Stepowski i Stanisława Wysocka — ten pierwszy w roli handlarza żywym towarem — to są już pozycje, na które można się powołać bez żenady.

Reżyseria jest staranna, dba o unikanie łatwizny, znajduje wreszcie sposób na kompozycję akcji — zlożoną na wie w trudnych momentach treściowych. (m.)

PROGRAM UROCZYSTOŚCI ŚWIĘTA PAŃSTWOWEGO TRZECIEGO MAJA

Tegoroczne Święto Trzeciego Maja łączy się z uroczystościami 20lecia oswoobodzenia Lwowa. Tak, jak 20cica lat temu obwiazkiem każdego Polaka była gotowość do ofiar krwi, tak obecnie to każdy Polak, któremu nierozważalność naszych ziem z całości Rzeczypospolitej Polskiej głęboko leży na sercu, sproczywa obowiazek nieprzerwannej pracy i gotowości do ofiar na rzecz pogłębienia wiedzy i wyzwalania z niewiadygodności narodowej szerokiej rzeszy polskiej ludności Ziemi Podludnowo-wschodnich.

Program uroczystości:

Wtorek 4 maja

Godz. 6-te. Tradycyjne Zebranie pod Kopcem Univ. Lubelskiej, połączone ze strzelaniem z moździerzy.
Godz. 7-ma. Pobjudka orkiestr i hejłany z Wierzy Ratuszowej.

Godz. 9-4. UROCZYSTY NABOZENSTWO przed kościołem Matki Boskiej Ostrobramskiej, celebrowane przez J. E. Ks. Arcybiskupa B. TWAROWSKIEGO. ZŁOZENIE WOTÓW MATCE BOSKIEJ OSTROBRAMSKIEJ. Stowarzyszenia i Organizacje zbierają się o 8.30 przed kościołem Matki Boskiej Ostrobramskiej. Po Nabożeństwie przejdą ulicami św. Piotra i Pawła i Piekarską do defilady. Stowarzyszenia i organizacje, nie biorące w Nabożeństwie udziału zgromadzą się przy ul. Czarnieckiego o 11.30. UROCZYSTY NABOZENSTWA W ŚWIĄTYNIACH INNYCH W SKŁ. ZNAN. Uroczysty Poranek w Wyk. Poważniejszej Nr. 53 urządzony staraniem Koła T. S. L. in. Żeromskiego.
Godz. 11-4. DEFILADA WOJSKO. WA I FICHOD.
Godz. 12-4. Uroczyste obchody i

poranki w gminach i gromadach powiatu lwowskiego.

Godz. 14-4. Uroczysta Akademia Pol. Zw. Nizszych Funkcjonariuszy Państw.

Godz. 15-4. Wielki Kiermasz Trzeciomajowy na Placu Targów Wschodnich. Uroczysta Akademia w Kole T. S. L. w Batorowie.

Godz. 15.30. Popularne przedstawienie w Teatrze Wielkim sztuki Zbierzchowskiego p. t. „Zawsze Wierny” — promowieniem wygłosi dr. Lesław Adam.

Godz. 16.30. Zabawa Ludowa na Ryнку Lwowskim. Akademia Zawodowego Zjednoczenia Narodowego Jabłonowskich 4.

Godz. 17-4. Wieczornica w 11-gim Domu Techników z udziałem Zespołów Wiejskich i Chóru Techników.

Godz. 18-4. Akademia Koła T. S. L. w Sycynowie. Majaj.

Godz. 18.40. Pogonadka dra St. Uhm w Lwowskim Radio p. t. „Działalność oświatowa T. S. L. w Malopolsce”.

Godz. 19-4. Uroczysty Wieczór w

Domu Katolickim. Uroczysty Wieczór Trzeciego Maja w Szkole IV.

Godz. 19-4. Uroczyste przedstawienie w Teatrze Wielkim. Opera Wł. Zeleńskiego „JANEK” poprowadzona przezpromowieniem prof. K. Brończyka.

Niedziela 8 maja

Godz. 11-4. Popis Chóru Ludowy w Teatrze Wielkim.

Godz. 17-4. Uroczysty Obchód Konstytucji Trzeciego Maja na Kursach dla Dorosłych Koła Pań T. S. L. w szkole żeńskiej im. Staszica.

Godz. 17.30. Uroczysty Obchód uroczony przez słuchaczy Uniwersytetu Powszechnego Koła Pań T. S. L. i uczennice P. S. P. w Domu Oświatowym T. S. L. ul. Czarnieckiego 11, p.

Pawel Rybicki: O BADANIU SOCJOGRAFICZNYM ŚLĄSKA. Katowice 1938. Stron 42. Cena zł. 1.50. (Seria: „Zagadnienia społeczne Śląska” (Nr. 1).

Przy Instytucji Śląskiej zawiązała się niedawno Komisja Socjograficzna przy współudziale prof. U. J. dra K. Dobrowolskiego i szeregu jego uczniów. Komisja ma przedsięwziąć badania nad właściwościami i strukturą życia społecznego na Śląsku, Instytut Śląski zaś zamierza je publikować w nowej serii wydawnictw, zatytułowanej „Zagadnienia Społeczne Śląska”.

Świeżo ukazał się pierwszy numer wydawnictw tej serii, zawierający podstawowe uwagi z tego zakresu badań, pióra P. Rybickiego, kierującego pracami Komisji.

Autor wylicza w pierwszej części swej pracy kierunki badań Komisji w drugiej zaś daje zwięzły obraz warunków, w jakich rozwijają się formy życia społecznego na Śląsku, oraz, który musi mieć przed oczyma stałe każdy badacz stosunków społecznych na Śląsku.

Uroczysta Akademia w czci Prof. Twardowskiego

W auli Uniwersytetu J. K. odbyła się Uroczysta Zakończona Akademia ku czci s. p. prof. Kazimierza Twardowskiego, na którą przyszedł Rodzinny Zmierzający profesor, przybyli przedstawiciele władz w osobach naczelnika Urz. Woiew. Laniewskiego, plk. Fijałkowskiego, plk. Liebicha, wiceprezydenta Irzyska, wszyscy Rektory Wyższych Uczelni Lwowskiej i liczne rzesze publiczności, oraz młodzieży akademickiej. Nie brakowało też było przedstawicieli instytucji na ukonych jak Polskiej Akademii Umiejętności w osobie prof. Bujaika i Lwowskiego Tow. Naukowego w osobie prof. Hirslera. Na program Akademii złożył się Marsz zablyt Beethovena, odegrany przez orkiestrę Filharmonii Lwowskiej, następnie zagajanie J. M. Prorektora prof. Longhassa, po czym nastąpił przemówienia dr T. Czeszwo

skiego prof. U. S. B. dr Romana Ingardena, prof. U. J. K. dr Stanisława Lempiego prof. U. J. K. Akademię zakończyła p. Maria Jędrzejowska odśpiewaniem dwu pieśni prof. Kazimierza Twardowskiego.

Zamek Szydłowiecki podopieką Zw. Strzeleckiego

Końskie, 2. 5. (PAT.) Związek Strzelecki w Szydłowcu, postanowił otoczyć opieką wspaniały zabytek sztydlowiecki, jakim jest zamek w stylu renesansowym, stanowiący dziedzictwo najpiękniej Sztydlowieckich a następnie ks. Radziwiłłów. Zamek ten, budowany je-

szcze w 16 wieku, coraz bardziej niszczy i wali się w gruzy. To też inicjatorzy Związku Strzeleckiego, który w zamku tu ma urzędzić swoją siedzibę, przystąpiła została przez społeczność do dużym zadowoleniem, łącząc te nadzieje, że stare mury i sklepiona zamkowy, włoskie malowidła ścienne, oraz zabytkowa kaplica i bastya zostaną od powiednio zakonserwowane.

Pamiętaj! codziennie o FON

WALNE ZEBRANIE. Odbyło się walne zebranie Koła T. S. L. Brody i należącego do tego Koła czyteln. Po złozeniu sprawozdania przez ustępującego zarząd, z którego wynika, że Koło T. S. L. w roku sprawozdawczym sprawiło o 100 proc. powiększył swój stan posiadania w każdej dziedzinie, oraz zatwierdzenie programu na rok bieżący, wybrano nowy zarząd pod kierownictwem insp. samorządowego Mikolaja Irzabka. Na uwagę zasługuje uchwala nakazująca zarządowi Koła powiększyć ilość ogrodników dziecięcych przy równoczesnym powiększeniu ilości dzieci w tych ogrodnikach, oraz uchwala w sprawie budowy domów ludowych i kaplic, które w przeciągu 5 lat mają pokryć pełne zapotrzebowanie powiatu.

Mamy! Środkami do wielkich celów

Onegdaj odbyło się Walne Zgromadzenie członków Koła Gromadzieckiego TSL, mającego swą siedzibę we Lwowie. Ze sprawy, wozdania Zarządu Koła dowiedzieli się w czesnym, który zebrania się pokazali liczącą sporo ciekawych szczegółów. A mianowicie: że Koło prowadzi we Lwowie listy rok, zaś w Debanie już drugi rok kurs w zakreście Wielki, szkolenie w Debanie i że w roku sprawozdawczym 1937 wykończył budowę Domu Oświatowego w Debanie. Koło prowadziło 11 półkolonii, ma ukony części budowę kościoła w Debanie i Domu Oświatowego TSL w Holosku Wielkim.

Na budowę kościoła zbiera fundusz dzięki niezamordowanej zapobiegliwości i energii oraz poświęceniu TSL, które w zeszłym roku w 1937 fundusze, które obecnie wynoszą okolo 2000 zł. Zwycięzco już Debanie o dokonanie murów kościoła w Debanie oraz kantowy na wzniesienie domu. Rozpisano odczyt o nadywanie datków na dokonanie budowy kościoła w Debanie. Odnarżył była z całej Polski. Nie ulega wątpliwości że uda się w br. wykonać całą budowę kościoła.

Zebrańi darzyli regystrnymi oklaskami zaślusnymi członków Zarządu Koła, a to pp. prezesa M. Kuczyńskiego i skarbniczkę J. Garkowską, Niedzielną Uniwersytecką i radcy w Holosku Wielkim prowadzony jest przez harczerki i harczerzy świetlicy Starostwo harczerkiej we Lwowie.

Uprzejmowani w sprawie, książka Koła od szeregu lat gromadzone, zainwentaryzowano je i utworzono wyszczelnione książeczki w lokalu Koła, przede wszystkim dla młodzieży szkolnej. Wywodzi 692 zł. czyteln TSL, pozostających pod opieką Koła, a to: do Debaniki, Einsteina, Holoska Wielkiego, Malinówki, Mostek, Sercy i j. m. Z. Romanowiczowa, którzy wyimienieni członkami zezydium.

Kasowo przedstawia się sprawozdanie następująco: przychód 9045 zł. 42 gr., rozchód 8245 zł. 85 gr., saldo 699 zł. 57 gr.

Walnie przycywnia się do zebrańi fundusze Koła komisja gospodarcza pod przew. dyr. Z. Kamieńskiego i dra M. Opatyńskiego. Należy wyrazić uznanie dla ofiarodawcy i życzyć dalszego owocnego rozwoju idei TSL-owcu. Słowa te wygłosi wnieśli delegat Związku Powiatowego T. S. L., biorący udział w Walnym Zebraniu Koła. Pejor.

nych i nie wynagradzanych, jak daw-
nie, olaskawkami i okrzykami!

Do przemieniałych uformował się
skromny pochód, w którym wię-
żność uczestników stanowił Zydy i U.
krańcy. W porównaniu z latami ubie-
głymi ostatnia manifestacja była spo-
kojnym spacerem w towarzystwie or-
kiestry.

Z Zaleszczyk

**TRAGICZNY WYPADEK
KSIĘDZA**

Katecheta z Buczacza ks. M. Pastu-
gzenko wskutek nieostrożnej jazdy ro-
zemkiem motorowym najechał obok bu-
dki kolejowej pod Zaleszczykami na
jadącą w tym samym kierunku fur-
mankę Iwana Oniewskiego. Ksiądz u-
padł na ziemię, doznając krwotoku
mózgu. Jadący na wozie udzielił mu
natychmiastowej pomocy i ksiądz zdo-
łał o własnych siłach dotrzeć do szpi-
talu w tym samym kierunku do Zaleszc-
czyk. Miejscowy lekarz skierował go
natychmiast do szpitala powiatowego.

gdzie ksiądz przebywał w stanie nie-
przytomnym przez całą dobę, w koń-
cu jednak umarł. Jak się okazało, ks.
Pastuszenko doznał jakiegoś ciężkiego
i wstrząsu mózgu. Zwykłe przeniesie-
nie do cerkwi, w czym odbył się po-
grzeb z udziałem licznego duchowień-
stwa z okolicznych powiatów i wsi i li-
cznych rzesz uczestników.

**WYTWORNIWA FORTEPIANOŃ
PIANIN, FISHARMONII
Szkielecki
Lwów, Ossolińskich 10
Tel. 287-23**

**ZŁÓŻ DATEK
NA
BEZROBOTNYCH!**

OGŁOSZENIA

POMOC LEKARSKA

Dr. WŁADYSŁAW PODSOŃSKI
Lekarz Zakładowy 9383
arduje jak lat wstępnych od 1 maja w LUBIENIU WIELKIM

**Upraw. Zahład techniczno-dentystyczny
MARIJ JANOTA**
b. kler. amb. wojsk. i b. szef. kliniki dent. w Paryżu
obecnie **PEŁCZYŃSKA 39, I. p.** 3318

SPRZEDAŻ

W tej rubryce zamieszczamy
ogłoszenia po 5 gr. za słowo
kupiciele i handlowe po 10
grozy.

Lornetki
polowe i teatralne poleca
firma 1391
KOPERNIKI I SYN
Lwów, Hetmańska 12
234-24. P.K.O. 143-590

MIESZKANIA

W tej rubryce zamieszczamy
wszelkie ogłoszenia miesz-
kaniowe przy 5 rszach do 10
słów, 2 razy bezpłatnie.

4 POKOJE
przedpokoj, kuchnia — od
1 czerwca. Zielona 29 — 9389

PLC BERNARDYŃSKI 14.
Piękny pokój umeblovany,
biuro dwupokojowe, wynajm.
9356

POKOJ
umeblovany, frontowy — do wyn-
ajęcia. Rynek 7, mieszkanie
trzy. 9378

DO WYNAJĘCIA
dwa pokoje, kuchnia, łaz.
łazienki, przy tramwaju.
Dwerniecka 34. 9376

SZCZOTECZKI DO ZĘBÓW
oraz wszelkie towary toaletowe w wielkim wyborze poleca

DWA POKOJE
pełny komfort, bez podat-
ku — Szymonowiczów 5,
16A. zaraz. 9398

TRZY POKOJE
kuchnia, pełnokomfortowe,
słoneczne, awans odnowio-
ne, Wójciszka sześć, 9399

POKOJ
kawalerski, z osobnym wej-
ściem, zaraz. — plac Bema 1.
9400

DWA POKOJE
z łazienką, przedpokojem
na biuro, garsoniera do wy-
najęcia. Łoznińskiego 9, te-
214-51. 938

RÓŻNE

BEZPŁATNIE
udzielamy informacji gazo-
wanych, remontowania mie-
szkań, prosty telefonat —
259-17 „Czystość”, Kotlar-
ska 121I. 616

Daj grosz na T. S. L.

LOKALNE PRZEMYSŁOWE

SKLEP
do wynajęcia, duża wystawa,
magazyn z oddzielnym wej-
ściem, idealne miejsce na
kramiarz lub wytwórnię
krawiecką (wykluczony sklep
spożywczy). — Wiadomość:
Długosza 37, m. 4. 9388

POSAD POSZUKUJĄ

Ogłoszenia w tej rubryce za-
mieszczamy po 3 grosze za
słowo.

SZUKAMY
umieszczenia, dwór, lesni-
czności. Warunki: Admini-
stracja pod „Trzy miszaki”

„BARWA” LUDWIK HOSZOWSKI
Ska z o. o. przedtem Lwów, Akademicka 3, tel. 205-69 3010

Ostrzeżenie!

Wobec pojawienia się w handlu marnych fałszyfikatów, różniących się lak gęstością
karniny, ilością węglów jak i getynkiem wafelny

DYWANY ŻYWIĘCIE zwracają uwagę P. T. odbiorców, że wyroby ich są
prawdziwe jedynie z plombą bez znakiem fabrycznym P. z. w trójkącie
i pismem gwarancyjnym firmy
„PERSIA” Sp. z o. o. Żywiec
Zastępstwo: Lwów, Kopernika 3, (obok Szkowrona)

SPRZEDAŻ

W tej rubryce zamieszczamy
ogłoszenia po 5 gr. za słowo
kupiciele i handlowe po 10
grozy.

PIĘKNE
i tancie firanki, kapy, własn
wytworzone — FREILICZ,
Sykulska 21. 3286

SPRZEDAŻ
rzeczność piętrową, głębokie
okna, garaż, komfort —
wolne łaz. Wiadomość ul.
Torowieska 5, 5. piętro u
gospodarza. 9377

SAMOCHOĐ
Steyer III, 6-8 obrotów — o-
twary, w bardzo dobrym
stanie, okazujące do sprze-
dania. Pośrednio wyklu-
czona, Wiadomość: Lwów,
Orzechowej pięć, telefon
226-10. 9368

WALCE
planschirny, kamienie my-
skie poleca M. Steinhaus,
Lwów, Gródecka 10a. 9261

GLÓWICE
łoki do motorów ropnych
i gazowych oraz wałki, plans-
chirny, kamienie myskie
poleca Towarzystwo Budowy
Maszyn Lwów, Janowska 134

ODLEWY
i konstrukcje żelazne wyko-
nuje Towarzystwo Budowy
Maszyn, Lwów, Janowska 134

FLUĐENT
Płynno
bazi do zębów
BIZ KREPY

SPRZEDAŻ

parcele pełnokomfortowa,
blisko środowiska, plany
zawierzone na budowę 2-
piętrowej kamienicy. Wiado-
mość telef. 285-56. 9394

DOM

trzypiętrowy, w surowym
stanie, pierwocześnie wy-
konany, o obwornych po-
kójach w śródmieściu — do
sprzedania. — Wiadomość
Przedział Reklamacji, Sobie-
skiego 5, tel. 210-57. 9395

DALIE
(Georginia) po 20 groszy
sztuka. Wronowska 8. 9408

RÓŻNE

STARA GARDEROBE
miska zamianowy na naj-
modniejsze materiały biel-
skie, telefon 270-25. 9319

POZUKUJĘ
40.000 zł. zabezpieczenie na
kompleksie domów, okolica
Banku Polskiego. — Dochód
roczny 50.000. Informacje:
Zofii 32, m. 12. 9390

GROM
gola najlepiej

DO WYNAJĘCIA
elegancko umeblovany po-
kój z urządzeniem łazienki,
telefonu, słoneczny. Dla pa-
ni lub pana na stanowisku.
Saszkiewicza 616. 9403

POKOJ
z niekierującymi wejściem
od 1 maja do wynajęcia,
Murarska 29, m. sześć. 9404

POKOJ I KUCHNIA
komfort, słoneczne, balkon,
bezdziennej solidny, Po-
hulanka 12. 9392

**Obuwie ortopedyczne I dla chorych nóg
L. NOWOSAD, ul. Stawickiego 6.**

**Zarówki oszczęd-
nie LAMPY elektryczne Instalacje
poleca STANISŁAW CHĘĆ**
Lwów, Rynek 4
Stale pogotowie napraw. 3236 Telefon 118-55

DOM SZTUKI Lwów, ul. Fredry 1
(A. WIŚNIEWSKI) Telefon 284-78
OKAZJE: MEBLE NOWOCZESNE I ANTYCZNE
TAPCZANY, DYWANY PERKIE, OBRAZY. — Projektowanie
wnetrz. — Własna pracownia stolarska i tapiecka.
KUPNO. — SPRZEDAŻ — ZAMIANA

**PRZEŁOM REWELACYJNY
W BIKOSMETYCE**

ODMLADZAJĄCA PROWITAMINA „A” — W KREMIE
WIECZNY MŁODOŚCI
firmy Kwiat Śnieżny

Własna próba przechodzi najsmielszym oczekiwaniom.
WYŁĄCZAJĄ SPRZEDAŻ TEGO CUDOWNEGO KREMU
w Perfumeriach

S. FEDERA Lwów, SYKSTUSKA 7

File: KOPERNIKA 15 a ul. HALICKA 16

CENNIK OGŁOSZEŃ
Ogłoszenia w tekście. Na pierwszej stronie: 1. 050 W tekście od 2-5 str. 070. W tekście od 6-10 tej do końca dziennika redakcyjnego: 1. 050. Cena pierwsza strona: 1.100
Cena strona od 2-5 str. 1.100. Cena strona od 6-10 str. 050. — Ogłoszenia za tabelkami: Ogłoszenia powyżej 10 str. 018. Cena strona 0.050. Ogłoszenia wśród drobnych: 0.018.
Nekrologi: 0.050 za m. jednospisł — Ogłoszenia czerkier: Ogłoszenia drobne za wyraz 0.025. handlowe po 0.100 dla poszukujących pracy 0.005, matrym. 0.015
Podstawa obliczenia jest 1 m. w jednym łamie; strona w tekście ma 4 lamy za tekstem 6 lamów. — Komunikaty notatki, wzmianki kronkarskie, artykuły
o treści handlowe, osobiste 0.150 za m. (strona 4-10 lamowa). — Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50% drożej.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”: Lwów, ul. Zimorowicza 15. Telefony red. 262-42, 262-43. Telefon
administracji 274-44. — **KANTOR OGŁOSZEŃ I PRENUMERAT** ul. ZIMOROWICZA 15, telefon 240-42. — Konto P. K. O. 506.250

Wydawca: Małop. Wydawnictwo we Lwowie Sp. z ogr. odp. **Drukarnia Sp. Wyd. Słowa Polskiego**, Lwów, ul. Zimorowicza 15. Redaktor odpow. Stanisław Starzewski.